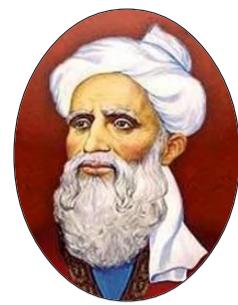

АНВОР ДОНИШ

E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ***
www.anvor.tj №11 (312) 25-уми декабри соли 2020, ҷумъа (оғози нашр: соли 1994)

ДАСТОВАРДИ ДОНИШГОҲ: ҶОЙИ 1-УМ ДАР ОЗМУНИ "ФУРӯГИ СУБҲИ ДОНОӢ КИТОБ АСТ"

Санаи 18-уми соли ҷорӣ дар Тегусти давлатии академии опера ва балети ба номи Садриддин Айнӣ маросими тантанавии ҷамъбастӣ озмуни ҷумҳуриявии "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" баргузор гарди. Дар он гирандаи Шоҳҷонзай озмун ва голибони номинатсия муайян гардида, бо тухфаҳои Кумитаи тадорукот, диплому ифтихарномаҳои Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар тухфаҳои хотиравӣ қадройи шуданд.

Дар даври ҷамъбастии озмуни, ки аз 7 то 15 декабря дар Китобхонаи миллии Тоҷикистон баргузор гарди, 269 нафар довталаб- аз он 10

нафар аз ВМКБ, 60 нафар аз вилояти Суғд, 79 нафар аз вилояти Ҳатлон, 58 нафар аз шаҳри Душанбе ва 62 нафар аз шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурий иштирок намуданд.

Қурбонов Ҳуршед, саромӯзгори кафедраи мененҷмент ва маркетинги факултети иқтисод ва идораи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз рӯйи номинатсияи "Хондан ва аз ё кардани осори адабиёти ҷаҳон" дар даври ҷумҳуриявии озмуни "Фурӯги субҳи доноӣ китоб аст" сазовори ҷои 1-ум гардида, насиби 30000 сомонӣ гарди.

Комиссияи озмуни ҳайати ҳакамон аз рӯи меъёрҳои зерин ба дараҷаи маҳорат ва истеъодди довталабон баҳо доданд:

- шарҳи мухтасари асар;
- маълумот оид ба қаҳрамонони асосии асар;
- баёни лаҳзаҳои ҷолиби асар;
- озодбаёни ва санъати суханварӣ;
- ҳунари ровӣ ва наққолӣ;
- қобилияти луғатдонӣ ва тавзеҳи он;
- дарки дурусти мазмун ва мухтавои асар;
- таассуроти довталаб аз хондани осор.

Қурбонов Ҳуршед намунаҳои осори адабони ҷаҳон Ҷек Лондон, Виктор Гюго, Ги де Мопассан, Марк

Твен, Эрнест Хеменгүэй, Ромен Роллан, Виллем Шекспир, Ийҳан Гёте, Алигери Данте, Франсуа Рабле, Рюноскэ Акутагава, Александр Пушкин, Лев Толстой, Юрий Лермонтов, Антон Чехов, Владимир Маяковский, Максим Горкий, Абдулло Қодирӣ,Fafur Gulom, Мухтор Авезов, Олжас Сулеймонов, Чингиз Айтматов, Расул Гамзатов, Теодор Драйзер, Олес Гончар, Янн Купала, Яккуб Колас, Самад Вурғун, Нодир Думбадзе, Оттар Чилладзе, Грант Матевосян, Муҳаммад Иқбол, Ҷуброн Ҳалили Ҷуброн, Рашод Нури, Робендрнат Тагор, Стефан Тсвейг, Муртазо Мушфiq Қозимӣ, Фурӯги Фарруҳзод, Нодир Нодирпур, Аҳмади Шомлу, Ҳалилуллоҳи Ҳалилӣ, Нусрати Раҳмонӣ, Бориқ Шафей, Восифи Боҳтарӣ, Саид Нағисӣ, Мо Ян (Гуан Мое) ва асарҳои насрини адабони мусоири тоҷик ва ҳориҷӣ: ҳикояву новелла - 50-то, роман - 20-то, повест - 30-то, ёддоштҳо - 15-то, афсонаву қиссаҳои насрӣ - 20-то, асарҳои насрин ривоятӣ - 10-то, дигар асарҳои ҳалқӣ - 10-то (ба ин миқдор осори адабони ҷаҳонӣ низ ворид мешаванд) мутолия намуда, ба саволҳои ҳайати ҳакамон ҷавобҳои дуруст гардонид.

Раёсат, ҳайати профессорону омӯзгорон ва донишҷӯёни донишгоҳҳои саромӯзгори кафедраи мененҷмент ва маркетинги факултети иқтисод ва идора Қурбонов Ҳуршед Нуралievichро барои ин муваффақият тоҷиҳатӣ гардида самимона табрик туфта, дар корҳои минбаъдаи илмиву таълимӣ комкорӣ таманно дорад.

ЯКЕ АЗ МАРКАЗҲОИ
АСОСИИ ТАЙЁР НАМУДАНИ
ОМӮЗГОРОН ВА РУШДИ
ФАРҲАНГУ АДАБИ КИШВАР

С. 10-11

С. 7

МАҲОРАТИ ВОЛОИ
РОҲБАРӢ...

С. 3

ДАСТОВАРДҲОИ
ИЛМИ

С. 5

ВАРЗИШГАРОНИ
БЕҲТАРИНИ СОЛИ 2020

СТИВ ЧОБС. ПАНҶ ФАКТИ
БЕБАҲС

С. 16

ҲАРФИ
ДОНИШҖУ

С. 12

НАҚШИ ИЛМҲОИ ТАБИАТШИНОСӢ ВА ДАҚИҚ ДАР САНОАТИКУНОНИИ КИШVAR

**СатторFaфоров, номзади
илемҳои физика ва математика,
дотсенти кафедран физика,
методикии таълими он ва
назарии функцияҳо**

Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ, Пешвои муazzами миллат, Президенти мамлакат муҳтарам Эмомали Раҳмон дар Паёми 26-уми декабри соли 2019 ва сӯханронӣ дар воҳӯйӣ бо зиёни донишмандон, эҷодкорону ихтироъкорон супоришиҳои худро пайваста барои баланд бардоштани сифати таълим аз фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва техникӣ таҷаҷӯҳи хос зоҳир намуда, дастурҳо мебиданд, ки стандартҳои давлатии омӯзиши аз нав таҳия карда шаванд. Дар партави ин гуфтаҳо, қайд мекунем, ки фанни "физика" ҳамчун илми табиатшиносӣ ва техникӣ дар ташаккули ҷаҳонинии техникии инсоният мавқеи аввалин-дарача дорад. Ҳар як фард новобаста аз ихтисос ва соҳаи фаъолияташ барои фаҳмидану фаҳмандани ҳодисаҳои табиат шавӯй рағбат дорад, маҳсусан, дар шароити имрӯза, ки дар ҷамъият ақидаҳои гуногуни илмӣ амал мекунанд. Ҳар яке аз ин равияҳо мебиданд, ки бо тарзи фаҳмиши худ ҳодисаҳои табиатро шарҳу эзоҳ дидҳанд, ҳол он ки дар бораи қонунҳо ва қонуниятҳои табиат, тағйиротҳои физикавию қимиёвии биологии атмосфера, Замин, Офтоб ва дигарҳо маълумотҳои коғӣ надоранд. Ба фикри мо, шарҳи ҳодисаҳо дар табиат ва воқеаҳо дар ҷамъиятро фанҳои табиатшиносӣ ва дақиқ, аз ҷумла, физика дурусттар шарҳ медиҳад ва дар рушди саҳнат ва пешрафти илмӣ - техникии ҷамъият нақши муҳимро мебозад.

Физика худ илми таҷрибӣ аст. Таҷриба бошад, омиле ҳаст, ки дилҳоҳ назария ё фарзияро тасдиқ ё инкор мекунад. Бояд икror шуд, ки чӣ дар мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ, чӣ дар донишкадаю донишгоҳҳои техникӣ - технологӣ солҳои охир ба фанни физика таҷаҷӯҳи кам дода мешавад, ҳол он ки фанни физика асоси ҳама гуна илмҳои техникӣ, технологӣ, муҳандисӣ, агротехнологӣ, электротехникӣ, электроника, нанотехнологӣ, робототехника, техникии компютерӣ ва лазерӣ ва дигарҳоро ташкил медиҳад. Агар мутахассисони зикршуда, фанни физикаро ба таври мӯкаммал мемӯҳтанд, онҳо оид ба тағйиротҳои ҳодисаҳои табиат (Замин, Офтоб, хок, атмосфера, ҷисмҳои саҳт, моеҳҳо ва газҳо) пурра сарфаҳм мерафтанд, он гоҳ оид

ба масолеҳҳои бинокорӣ, маводҳои техникӣ ва технологияҳои саноатиқунонӣ бо назардошти ҳосиятҳои физикии химиявии онҳо маълумотҳои зиёдтарро соҳиб мешуданд.

Бинобар ин, ба фикри мо, дар партави сӯханронии Пешвои миллат муҳтарам Эмомали Раҳмон бо зиёиён, маҳсусан, дар шароити мусосир ба омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ ва дақиқ, аз ҷумла, фанҳои физика ва математика, химия ва биология зиёдтар аҳамият додан лозим меояд, ҷониши мақсаду мароми Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳтани давлати пуритидори саноатӣ ва дорони истиқтолияти энергетики мебошад ва яке аз нишонаҳои он соҳтмони иншооти аср-НOB Рӯғун мебошад. Ба кор даромадани он боиси дар мамлакат соҳта шудани корхонаҳои хурду қалони саноатӣ, фабрикаву заводҳои нав мегардад ва вобаста ба ин проблемаҳои нав ба нави техникӣ ва технологӣ дар назди олиммону мутахassisони соҳавӣ вогузор мегарданд. Монанди:

А) соҳтани трансформаторҳои миниатюрии ва самаранок;

Б) ҷустуҷӯи нокилҳои нави барқгузарон бо сарфи ками энергия ва ҳатто бесарфи энергия;

В) соҳтани релеҳои мухталифи мусосир дар асоси микросхемаҳои интегралӣ ё асбобҳои нимноқилий;

Г) соҳтани ростгардонҳои нимноқилий, табдилдиҳондаҳо, пуркуваткунандаҳо ва дигарҳо.

Аз ин ҷо ҳуд ба ҳуд маълум мешаванд, ки вақти он расидааст, ки рӯ ба омӯзиши

шиносӣ ва дақиқ медиҳанд. Вобаста ба ин, таваҷҷӯҳи мутасаддиёнро ба он ҷалб менамоем, ки аз сабаби кам будани вақти ҷудошуда барои омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ ва дақиқ имконият намешавад, ки мутахassisони соҳавии дараҷаи баланд тайёр карда шаванд. Бинобар ин, муҳим аст, қайд намоем, ки омӯзиши фанҳои физика ва химияро аз синҳои 5-6 сар кардан лозим аст, ҷониши аксари саволу ҷавоби кӯдакон оид ба ҳодисаҳои табиат аз ҳамин синну сол сар мешавад. Пешрафти илму техники мусосир ва ҷалби наврасону ҷавононро ба омӯхтани техникии компютерӣ ва мобилий, техникии худпарвоз, технология ва асбобсозӣ ва дигарҳо ба назар гирифта, дар синҳои болои элементҳои электроника, микроэлектроника, роботехника, техникии компютерӣ ва мобилий, оптикаи нахӣ, нанотехнология, физика ва химияи нимноқилий ва дигарҳоро доҳил намудан лозим аст.

Ҳалли проблемаҳои синтези кристалҳои нимноқилий ба инқилоб дар радиотехникаи сабаб шуд, яъне прогресси илмӣ-техникӣ аз асбобҳои электровакуумии азимҷусса ба асбобҳои нимноқилии миниатюрий, боварибахш ва сифатноку самаранок, бенуқсон ва муҳлатҳои тӯлонӣ коркунанда гузашт.

Ҳамин тарӣ, таклиф менамоем, дар асоси дастуру супоришиҳои Сарвари давлат, Пешвои миллат муҳтарам Эмомали Раҳмон, ки барои омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ ва дақиқ ҷо дар мактабҳои таҳсилоти умумӣ ва ҷо дар мактабҳои

фанҳои табиатшиносӣ ва дақиқ орем ва ба он дикқати ҷиддӣ дидҳем. Сатҳи баланди тараққиети истеҳсолот аз тайёр намудани мутахassisони ҷавони бо донишҳои мусосир таҳассусӣ мусаллаҳ вобаста аст.

Мутахassisони ҷавон (муҳандис, технолог, агроном) бояд аз донишкадаю донишгоҳҳо бо маълумотҳои илмӣ - техникӣ ва асосҳои иҷтимоӣ истеҳсолот бароянд, ки натиҷаи он боиси пешравии истеҳсолот ва дар умумияти том пешравии ҷамъият мегардад.

Маълум аст, ки мутахassisони оянда дар мактабҳои олий ташаккул мейёбанд ва проблемаи дар назди мутахassisон, олимон, муҳандисон, технолог, агрономҳо гузаштавуда ва дар ҷалли ин проблемаҳо то ҷо андоза муносибат мекунанд, вобаста аст. Ҳамзамон, ҳатмкунанди мактаби олий дар оянда аз асосҳои техника ва технологияи нахъаҳои мӯҳими илмии барои муҳандисон, технологҳо бештар фанҳои табиат-

олии касбӣ вақти зиёдтар ҷудо карда шавад, стандарти минимуми давлатӣ дар соҳаи маориф аз нав таҳия карда шаванд, то ки насли оянда донишҳои муҳаммали назарияӣ ва амалиро сазовор шаванд, ба ҳисоби гирифта, нақша ва барномаҳои таълимиин ин фанҳоро ҷо дар мактабҳои таҳсилоти умумӣ ва ҷо дар мактабҳои олии касбӣ куллан тағиیر додан лозим аст, ҷониши ҳамзамон ба рағти саноатиқунонӣ ва соҳтмони нерӯгоҳҳои барқӣ мутахassisон низ тайёр шаванд, то ки дар оянда онҳо ин иншоотҳоро идора карда тавонанд, дар мувозинат ба гуфтаҳои болои тадқиқотҳо дар соҳаи ҷустуҷӯи нокилҳо, диэлектрикӣ ва нимноқилийи ҳави ҷараёнгузарони каммасраф, ё бе талафоти энергия дар шароити Тоҷикистон пурзӯр карда шаванд. Мутахassisон, муҳандисон оиди соҳтани трансформаторҳо, пуркуваткунандаҳо, табдилдиҳондаҳои нанотехнологӣ ва самаранокии онҳо андеша намоянд.

**Лутфи Хомӯш
САВГАНДИ ВАФО**

**Савганди садоқате, ки он меҳвари мост,
Дар ҷавҳари ҷониши шаҳрӣ мост.
Бо ҷониши ҳуду ҷониши ҳама ҳурд қасам,
Бо номи Ватан, ки меҳрубон мадари мост.
Бар ширин сафеди мадараши ҳурд қасам,
Он шир, ки ҳастии вағопарвари мост.
ӯ ҳурд қасам, ки оварам сулҳу субот,
Бо сулҳу суботи ҳеш тоҷи сари мост.
Гуфто, ки Ватан шӯҳраи олам биқунам,
Шӯҳро, ки Ватан шӯҳраи баҳру бари мост.
Аз баҳти баланди ҳеш шуқрони кунем,
Ин нуктаи зи Пешвои баҳтовари мост.**

**Баҳшида ба 75-солагии
таъсисёбии Донишгоҳи
давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакӣ**

САРХАТИ РОҲАМ ЗИ ДАРИ ТУСТ

**Эй ғанҷи маонии пур аз меҳру садоқат,
Эй даргаҳи ирфону раҳи ақлу фаросат.
Дар мулки фазилат ба ту пайваст дили ман,
Ҳамроzi ту бошад нағасам,
бош саломат.
Донишгаҳи ман, сарҳати
роҳам зи дари туст,
Оянданамо завқи нигоҳам зи дари туст.
Ҳафтоди ту аз илму ҳунар гашт, муборак!
Аз маърифати наవъи
башар гашт, муборак!
Ин ҷашни муборак ба дил ҷо шуда бо меҳр,
Волугуҳари аҳли назар гашт, муборак!
Донишгаҳи ман, сарҳати
роҳам зи дари туст,
Оянданамо завқи нигоҳам зи дари туст.**

**Бо ҳаҷномаи ҳеш
Мо ҳалқи комронем, бо ҳаҷномаи ҳеш,
Як ҳиссаи ҷаҳонем, бо ҳаҷномаи ҳеш.
Шодам ба қишивари ҳуд, шодам ба сарвари ҳуд,
Бо ҳалқпари ҳуд, бо ҳаҷномаи ҳеш.
Мо насли Ориёнем, аз қовиён нишонем,
Бо парчами Каёнем, бо ҳаҷномаи ҳеш.
Пиндори нек морост, гуфтори нек морост,
Кирдори нек морост, бо ҳаҷномаи ҳеш.
Моро забон баён аст, моро забон тавон аст,
Моро забон ҷаҳон аст, бо ҳаҷномаи ҳеш.
Мо ифтиҳор дорем, аевҷу барор дорем,
Бо рамзи давлати ҳуд, бо ҳаҷномаи ҳеш.
Ояндадор моеਮ, дар як қатор моеມ,
Бо як шиор моеມ, бо ҳаҷномаи ҳеш.
Бо Пешво равонем, бо ному ботавонем,
Бо Пешво ҷаҳонем, бо ҳаҷномаи ҳеш.**

КОНФЕРЕНСИЯИ ПУРШУКӮҲИ ИЛМӢ - НАЗАРИЯВӢ БАХШИДА БА ЧАШНИ 75-СОЛАГИИ ДОНИШГОҲ

Таърихи 26-уми ноябр дар толори фарҳангии донишгоҳ Конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати олимону профессорон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ доир шуд.

Конференсияи мазкур зери унвони "Масъалаҳои мубрими илму маориф дар шароити ҷаҳоншишӣ" ба 75-солагии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бахшида шуда буд.

Бинобар сабаби пешгирий аз паҳншавии бемории сироятии COVID-19 (коронавирус) конференсия ба сурати фосилавӣ (онлайн) баргузор гардид.

Дар конференсия донишмандону пажӯҳишгарон ва намояндагони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии қасбӣ ва хоҳишмандон иштирок намуданд.

Ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом Мустафо конференсияро кушода, оид ба саҳми донишгоҳ дар рушду инкишифо илму маориф суханронӣ намуданд. Ректор аз ҷумла қайд намуданд, ки имрӯзҳо ҳама мардумони некандеши қишишарон дар зери таъсири рӯйдоди муҳимми сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон - азnav интиҳоб шудани Пешвои муаззами миллат муҳтарам Эмомали Рахмон ба мақоми олии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба таври шоиста пешвоз гирифтани ҷаҳони бузурги 30-солагии Истиқлoliyati давлатии Тоҷикистон бо як рӯҳи баланди созандагӣ, баҳри ба даст оварданӣ комёбиҳои нав ба нав ҷидду талош доранд. Раёсати донишгоҳ, қўшиш ба ҳарҷ медиҳад, ки дар партави ҷаҳон 75-солагии таъсисёбии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Аб-

ӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, 30-солагии Истиқлoliyati давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо истифода аз имкониятҳои мавҷуда заминai моддӣ-техникии муассисаро мустаҳкам намуда, барои баланд бардоштани сатҳу сифати таълим қўшиш намояд ва соҳаҳои ҳочагидории кишишарро бо мутаҳassisони рақобатпазири бозори меҳнат таъмин намояд.

Аз рӯйи барнома маърӯзаҳои илми донишмандони донишгоҳ Абдуллоев М.Х., зери унвони "Аз таърихи мұхтасари таъсисёбии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ" ва Ҷумъаҳон Алимӣ дар мавзӯи "Аз таърихи донишгоҳҳои ҷаҳон" баромад карданд. Ба тарики фосилавӣ аз шаҳри Душанбе, директори маркази омӯзиши "Мактаби давлатдории Эмомали Рахмон"-и Академияи идорақунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дотсент Сайдоҳамзодда Дилором дар мавзӯи "Нақши Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ, Пешвои миллат мұхтараро Эмомали Рахмон дар рушди соҳаи маориф", аз шаҳри Boxtar Собиров Ҷӯрабой, мувонии ректори Донишгоҳи давлатии Boxtar ба номи Носири Ҳисрав, аз шаҳри Кӯлоб Шоев Алмосҳо Наботович мувонии ректори Донишшадаи технология ва мененҷменти шаҳри Кӯлоб оид ба робитаҳои ҳориҷӣ баромад карданд.

Дар кори конференсия 288 нафар олимону пажӯҳишгарон аз муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии қасбӣ, Академияи миллии илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати илм ва маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок карданд.

Дар бахши дуюми конференсия ҳозирин ба бахшҳои соҳавӣ тақсим шуда, мавзӯъҳои таҳқиқнамудаашонро ба муҳокимаи иштироқдорон матраҳ карданд.

ТАҶЛИЛ АЗ РЎЗИ БАЙНАЛМИЛА- ЛИИ МУБОРИЗА АПАӢҲИ ВНМО

Ҳамасола 1-уми декабр ҳамчун Рӯзи байналмилалии мубориза алайҳи ВНМО/БПНМ (ВИЧ/СПИД) дар тамоми ҷаҳон гузаронида мешавад.

Бо ташабbusi саромӯзгори кафедраи мененҷмент ва маркетинг Сафарова Муборак дар факултети иқтисод ва идора семинари илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи "Ҷавонон бар зидди ВНМО" баргузор карда шуд. Дар чорабинӣ омӯзгорон ва донишҷӯёни факултет иштирок намуданд. Қайд гардид, ки солимии аъзоёни ҷомеа аз ҳар як фарди он

вобаста буда, зимни муарриғии мавзӯъ таърихи пайдоиши беморӣ, ошкор намудани ВНМО, роҳҳои гузарish ва пешгирии беморӣ, усулҳои ташҳиси беморӣ, омори мубталоёни ВНМО дар ҷаҳон ва дар муқоиса бо бемoriҳои дигар инъикос гардид. Инчунин, оид ба вазъи мубталоёни беморӣ дар Тоҷикистон, стратегия ва барномаҳои давлатӣ оид ба пешгирии паҳnshawии ВНМО дар байни аҳолӣ ва расонидани қўмакҳои тиббӣ, аз ҷумла, дастрасии бемorон ба табобаҳои ройгони зидди реторовирусӣ (APB) ва дигар намуди қўмакҳои моддӣ маълумот дода шуд.

Дар рафти семинари илмӣ-назариявӣ дар доираи мавзӯъ видеоролик оид ба соҳтори вируs ва паҳnshawии он дар бадани инсон ва таъсири он ба системаи иммунологии одам намоиш дода шуд.

Чорабинӣ бо саволу ҷавобҳо дар доираи мавзӯъ ва шиори "Ҷавонон бар зидди ВНМО" ва "Интиҳоби ҷавонон-ҳаёти солим" анҷом ёфт.

БОЗОРИ КИТОБ ДАР ДОНИШГОҲ

Санаи 4-уми декабр дар саҳни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз субҳ то шом Бозори китоб ороста шуд. Дастai кормандони нашрияи "Адіб" ва шоирону нависандагони номдори тоҷик бо роҳбарии директори нашрия, шоирни шинохтаи тоҷик Давлат Сафар ва ҳамраҳонаш шоирони ҳалқии Тоҷикистон Муҳаммад Гоиб, Камол Насрулло, нависандагон - доктори илмҳои фалсафа Абдуллоҳ Абдулҷаборов, ҳунарманди шоиста Чиллаҳон Холов ва

да, дигаронро ба дастгирии амали худ ташвиқ мекарданд.

Ин намоиш ва фурӯши китоб баёнгари он буд, ки мардуми Тоҷикистон, бавижка ҷавонони донишварз аз ташабbusҳои Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мұхтараро Эмомали Рахмон бардошти нек ва баҳраи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирализода Абдусалом аз 10 то 15 ҷилд китоб харид.

ОМОДАГӢ БА ИМТИҲОНОТИ СОЛИ ТАҲСИЛИ 2020-2021

Омодагириҳо ба имтиҳоноти зимистона дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ҳанӯз як моҳ пеш оғоз гардида буд. Пеш аз ҳама як имтиҳонҳои вижайе бо номи "Толори имтиҳонӣ" бунёд гардид, ки он моҳиятанд маркази маълумотӣ дар мавриди усул ва муқаррароти имтиҳонсупориро мемонад. Ин толор бо 50 адад компютерҳои нав ва мизу курсиҳу таҳқиҷотҳои ҳозиразамон таъмин гардидаст. Ҳамаи утоқҳои имтиҳонӣ (марказҳои тестӣ) дар сатҳи баланд омода шудаанд. Аз ҷумла тайи даҳрӯзai охир Маркази Технологияи иттилоотӣ ва

коммуникатсионии (ТИК) Донишгоҳ ҳар як дастгоҳи компьютериро аз саҷнчиш гузаронид ва он таҷӯзоте, ки корношоям буд, ба зуд ӣаваз карда шуданд. Утоқҳои имтиҳонӣ бо мизу курсиҳу таҳқиҷотҳои лозима таъмин гардиданд.

Ректори ДДК шахсан аз ҷараёни омодагириҳо ба имтиҳонотро зери назари шахсӣ қарор додааст ва мувони ректор оид ба таълим дар зарфи тараффудҳо рафти ислоҳоти камбуҷиҳоро пайваста зери назорат гирифта буд. Донишҷӯёни соли аввали таҳсил 2020-2021 оғоз ёфт. Ҷаравёни имтиҳоноти науистин намоён соҳт, ки омодагириҳо ва тарафадури роҳбарияти Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ боиси ба даст овардани низоми муайян дар ин маъракаи таълимӣ гардид.

ИШТИРОКИ ФАҶОЛОНА ДАР ОЗМУН

Боиси сарфарозист, ки магистранти соли дуюми факултети филологияи рус Ҳоҷаев Муҳаммад дар озмуну соҳибкорони ҷавон Startup Choihona XIV бо пешниҳоди лоиҳаи худ иштирок намуда, сазовори ҷойи сеюм гардид. Аз тарафи директори Муассисаи давлатии "Ташаккул ва рушди соҳибкорони Тоҷикистон" Дилшод Ҷӯразода ба Ҳоҷаев Муҳаммад сертификат ва

як адад ноутбук тақдим карда шуд.

Раёсати донишгоҳ ба Ҳоҷаев Муҳаммад ин муваффақиятро муборакбод гуфта, дар оянда бурдбориҳои беназирро баҳрашон таманно дорад!

XXXX

XXXX</p

ДАСТОВАРДХОИ ИЛМИ

Бо мақсади саҳми назаррас гузоштан дар рушду такомули илм омӯзгорони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар 29 кафедраи амалкунанда ба корҳои илми тадқиқотӣ машғул буда, ҳамасола ба табъу нашр ва таҳияи рисолаву монография ва китобҳои илмию таълимӣ машғул мебошанд.

Дар давраи ҳисоботӣ аз 588 нафар ҳайати омӯзгорон 521 нафарашон дар корҳои илми тадқиқотӣ машғул мебошанд, ки ин ба 88,6%-и теъдоди омӯзгорони донишгоҳ баробар буда, нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 11,3% зиёд мебошад.

Мо дар ин шумора ҷанд китоби нашршудаи омӯзгоронро ба хонандагон муаррифӣ ме-кунем.

КУГАНОВ Н.К., ОДИНАЕВ К.С., "Асосҳои институционалии ташаккул ва рушди бахши давлатии иқтисодиёти Тоҷикистон. -Душанбе, 2020, 164 саҳ.

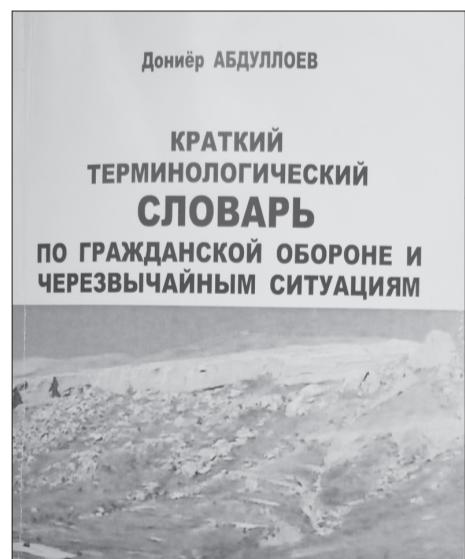
Дар монография масъалаҳои назарияни рушди институционалии бахши давлатии иқтисодиёт бо назардошти истифодаи оқилонаи усулҳои механизмиҳои гуногуну тақмилёфта низоми идоракуни таҳсилотӣ давлатии равандҳои иқтисодию иҷтимоиро дар ҷумҳурӣ сарнок мегардонанд. Қобили қайд аст, ки ҳусусиятҳои таҳсилотӣ ҳама онҳое, ки ба илми таърих мароқ зоҳир менамоянд, пешниҳод мегардад.

Китоб барои доираи васеи мутахассисони соҳаҳои иқтисодӣ, аспирантҳо, донишҷӯёни дигар кормандони соҳаи илми ҷароӣ мегардад.

Илми таърихи гардида, муаллифи он ҳадафи омӯзиш масъалаи таълими фанни "Таърихи Иттиҳоди давлатҳои Мустақил ва назди Балтика"-ро қарор додааст. Қимати таълимӣ ва илмии китоб аз он иборат аст, ки дар шароити муосири норасогиҳои адабиётҳои таълимӣ бо забони давлатӣ барои донишҷӯёни факултаҳои таърих, таъриху ҳуқуқ ва муассисатҳои байнамилалии мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мегардад.

Таърихи давлатҳои Иттиҳоди давлатҳои Мустақил (ИДМ) ва назди Балтика аз рӯи моҳият, ин таърихи собиқ ҷумҳуриҳои дар ҳайати иттиҳоди Шӯравӣ қарордошта мебошанд, ки байди пошхӯрдани ИҶШС (СССР) истиқтолияти давлатӣ ба даст дароварданд ва аз роҳи интиҳоби озод дар шакли конфедератии ИДМ-ро ташкил доданд.

Китоби дарсӣ барои донишҷӯёни факултаҳои таърих, таъриху ҳуқуқ ва муассисатҳои байнамилалии мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳама онҳое, ки ба илми таърих мароқ зоҳир менамоянд, пешниҳод мегардад.

Дониёр АБДУЛЛОЕВ

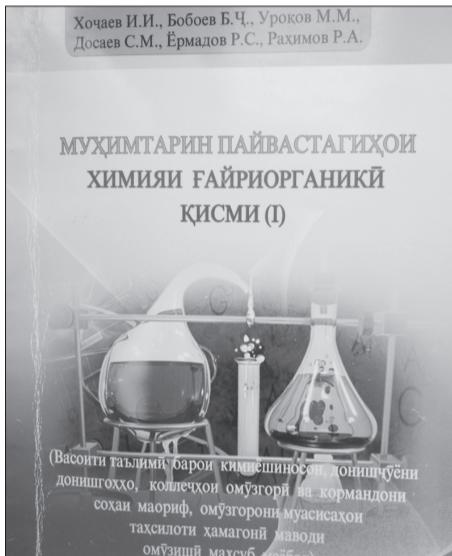
КРАТКИЙ
ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ
ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ И
ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ

ДОНИЁР АБДУЛЛОЕВ, "Краткий терминологический словарь по гражданской обороне и чрезвычайным ситуациям", -Душанбе, 2020, 94 стр.

Учебное пособие, которое включает краткий глоссарий терминов и понятий, связанных с управлением стихийными бедствиями, предназначается для аспирантов, учителей и учащихся высших учебных заведений колледжей, гимназий, средних школ, сотрудникам организаций по ЧС и ГО, а также для широкого круга читателей.

ХОЧАЕВ И.И., БОБОЕВ Б.Ч., УРОКОВ М.М., ДОСАЕВ С.М., ЁРМАДОВ Р. С., РАҲИМОВ Р.А., "Муҳимтарин пайвастагиҳои химияи гайриорганикӣ" (қисми 1), -Душанбе, 2020, 166 саҳ.

Васоити таълимӣ барои кимиёни шиносон, донишҷӯёни донишгоҳҳо, коллежҳои омӯзгорӣ ва кормандони соҳаи маориф, омӯзгорони

ни муассисаҳои таҳсилоти ҳамагонӣ маводи омӯзишӣ маҳсуб мөёбад.

Шӯрои илми дастурдиҳии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ аз 27.03.2020, суратчаласаи №7/3-1 ба сифати дастури таълимӣ барои омӯзгорон, донишҷӯён ва хонандагони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ва миёна ба чоп тавсия намудааст.

Дар дастури маскур барои ғанӣ гардонидани донишҳои касбӣ хеле маълумотҳои дақиқӣ аз химияи гайриорганикӣ ҷамъ оварда шудааст, ки барои омӯзиши фанни химия ва ба довтабон барои дохилшавӣ тариқи маркази тестӣ кӯмак мерасонад.

ДОСАЕВ С.М., БОБОЕВ К.О., МАХМУДОВ Э.Қ., ИСМОИЛОВА М.К. "Тавсифи типҳои умумии таомулҳои кимиёӣ" (Дастури таълимӣ-методӣ барои ихтисосҳои химия ва биология), -Душанбе, 2020, 118 саҳ.

Васоити таълимӣ-методӣ барои донишҷӯёни омӯзгорон, методистони факултаҳои химия ва биология, коллежҳои педагогии тиббӣ ва кормандони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва дорон толибиятмону шавқмандонӣ баҳшу қисмҳои кимиёни умумӣ пешбинӣ шудааст.

ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ И РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН

Махмудова Моҳикобул
студентка 3-го курса г.307
специальность мировая экономика
факультет "Финансового-экономический"

Для Республики Таджикистан приоритетной задачей является формирование НИС, способствующей непрерывному инновационному обновлению, формированию и развитию инновационной экономики на основе эффективного использования интеллектуального потенциала страны. В связи с этим в последние годы для формирования и развития инновационной экономики правительством Республики Таджикистан осуществляются реформы в научно-технологическом и производственном секторах. Принимается и улучшается законодательство, ведется работа по развитию производства конкурентоспособной продукции, разрабатываются государственные отраслевые программы и стратегии развития. И все же проблема инновационного развития остается крайне актуальной, поскольку стране еще не удалось добиться значимых результатов в данной сфере.

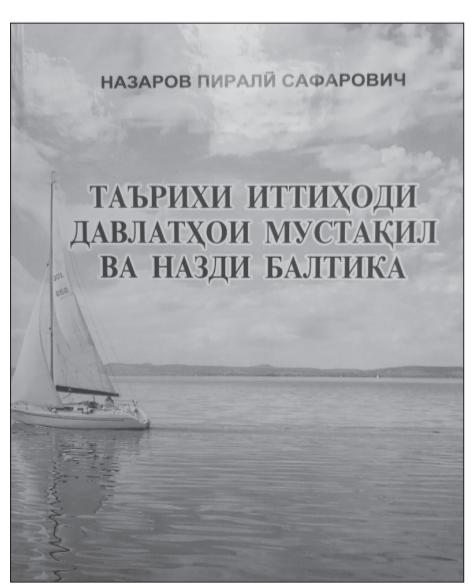
Анализ мирового опыта свидетельствует о том, что на пути формирования и развития инновационной экономики возникает немало сложных проблем. В нашей стране это связано, впервые, с низким уровнем инвестиций в инновации. Инвестиции в инновации позволили бы обеспечивать непрерывное обновление технической и технологической базы производства, снижать себестоимость и выпускать конкурентоспособную на мировом рынке продукцию.

Во-вторых, хотя нашим правительством и была принята Программа инновационного развития Республики Таджикистан на 2011-2020г, в ней не сказано о механизмах и инструментах стимулирования инновационной деятельности. Прежде всего следует иметь в виду, что инновационное развитие невозможно без грамотной налоговой политики государства. В развитых странах налоговая политика направлена на стимулирование инновационных процессов, на создание благоприятных условий для бизнеса с помощью налоговых льгот и преференций.

В-третьих, нет четко сформулированного проекта по формированию инновационной системы. В последние акты: Закон Республики Таджикистан "О технологическом парке", Программа инновационного развития Республики Таджикистан на 2011 - 2020 г. Закон Республики Таджикистан "Об инновационной деятельности", а также законы, программы, стратегии в области предпринимательства, науки и образования. Однако при этом данные нормативно-правовые акты в значительной степени выполняются формально.

В-четвертых, в стране не развита инфраструктура инновационной деятельности, что является серьезным препятствием для перехода к инновационной модели. Для формирования и развития инновационной экономики должны создаваться технопарки, инновационные центры, бизнес-инкубаторы, центры трансфера технологий, где инновационные предприятия получали бы поддержку. К сожалению, эта инфраструктура в Таджикистане отсутствует. Опыт развитых стран, таких как США, Япония, Южная Корея, Финляндия, Китай, показывает, что в современных условиях жесткой конкуренции инновационная инфраструктура предопределяет темпы развития экономики страны. Выигрывает тот, кто имеет развитую инфраструктуру создания и реализации инноваций.

В-пятых, в республике имеется много серьезных проблем в сфере образования, науки и подготовки кадров. Исследования показывают, что в последнее время произошли определенные позитивные сдвиги в области образования и науки: увеличилось финансирование данных сфер науки; создан ряд исследовательских институтов; компьютеризированы школы. К примеру, реализация Программы компьютеризации в Республике Таджикистан на 2010-2015 гг. была выполнена на 106%. Несмотря на это, состояние системы образования и науки в Республике Таджикистан не соответствует современным требованиям. Нехватка качественных специалистов связана с тем, что вся система образования слабо ориентирована на подготовку кадров для инновационной экономики. Не лучшая ситуация сложилась и в отечественной науке, где возник острый дефицит молодежи.

НАЗАРОВ ПИРАЛӢ САФАРОВИ҆Ч, "Таърихи иттиҳоди давлатҳои Мустақил ва назди Балтика, (китоби дарсӣ) -Душанбе, 2020, 368 саҳ.

Китоби дарсии мазкур аз назари

ЧАНО ДАЛЕЛИ ҶОЛИБИ СОЛИНАВӢ

ТАЪЛИМ ТАВАССУТИ РАДИО. АВСТРАЛИЯ

Азбаски дар Австралия зичи аҳолӣ хеле кам аст, аз ин рӯ, на дар ҳама минтақаҳо ин кишвар мактаб вуҷуд дорад. Бинобар ин, кӯдаконе, ки аз муассисаҳои таълимӣ дур зиндагӣ мекунанд, ба воситаи радио мавзӯъҳои дарсиро аз худ менамоянд. Тавассути радио пахшҳои маҳсус вобаста ба мавзӯъҳои дарсӣ пешниҳоди муҳассилин мегардад.

МАКТАБ ДАР ЗАВРАҚ. БАНГЛАДЕШ

70%-и масоҳати умумии Бангладеш аз сатҳи баҳр пасттар буда, дар ин чо соле ду маротиба обхезии бузург ба амал меояд. Аз панҷ як ҳиссаи аҳолии Бангладеш ҳар сол аз обхезӣ азият мекашад ва табиист, ки ба мактаб рафтани кӯдакон гайриимкон мегардад. Бинобар ин, дар вақти обхезиҳо мактабҳои заврақӣ роҳи ҳалли мушкилотанд. Ташкилоти гайритиҷоратии Shidhulai Swanirvar Sangstha барои ҳалли мушкилоти обхезиҳои ҳарсола роҳи ҳалли аҷиб - хонаҳо, марказҳои саломатӣ ва мактабҳои шинокунандаро пешниҳод кардааст. Мактабҳои шинокунанда бо батареяҳои офтобӣ фаъолият карда, дорои ноутбук, интернет ва китобхона мебошанд. Онҳо субҳ кӯдаконро аз хона гирифта, пас аз дарс, ба мисли автобуси мактаб боз ба хона мебаранд.

МАКТАБ ДАР ФАЗОИ ОЗОД. ДАНИЯ

Бинои гимназияи Орестади пойтахти Дания - Копенгаген замоне аз ҷониби як ширкати тарроҳӣ лоиҳақаши шудааст, ки онро ба амали воқеии санъати муосир ҳам дар доҳил ва ҳам дар берун табдил додааст. Зоро тибқи як назарсанҷӣ дар соли 2007 гимназия беҳтарин бинои Скандинавия дониста шуд. Бояд қайд кард, ки Орестад дар доираи исплоҳоти маорифи миллии Дания ифтиҳои гардида, барои таълим додани хонандагони мактабҳои миёна, ки нияти дар соҳаи ВАО таҳсилоти олий доштанро доранд, пешбинӣ шудааст. Ҳусусияти ачиби дигари гимназия дар он аст, ки синфонаҳо шартан таҳсил карда шуда, ҳамаи синфҳо амалан дар як ҳуҷраи азим машғули омӯзишанд. Азбаски дар тамоми бинои интернети бесим дастрас аст, бинобар ин хонандагони синфҳои болӣ на танҳо дар фазои воқеӣ, балки дар фазои мачозӣ ҳамкорӣ мекунанд.

МАКТАБ ДАР ЗЕРИ ЗАМИН. ИМА

Дар миёнаи солҳои 70-уми асри гузашта, вақте ки дар ИМА бӯхрони энергетикий сар зад, дар шаҳраки Рестони Вирчинияи Шимолӣ мактаби ибтидоии зеризаминии "Terraset" бунёд карда шуд. Бо хотири сарфай энергия, ки дар он солҳо гармкунии муассисаҳои таълимӣ як мушкилоти хеле ҷиддӣ буд, дар Рестон ба тарзи хеле одӣ мактаб соҳта шуд. Онҳо теппаи хурдеро дар майдони ҷонгулии калон ҳамвор карда, бинои мактаб месозанд ва сипас, онро бо хок мепӯшонданд, то ки қабати замин гармиро нигоҳ дорад.

МАКТАБ БО ҲОДИСАҲО. ИМА

Дар иёлати Колорадо ИМА мактабе бо номи Watershed мавҷуд аст, ки бо барномаи таълимии гайристандартӣ машҳур мебошад. Табиист, ки дар мактаб кӯдакон фанҳои анъанавӣ - забони англӣ ва риёзиро меомӯзанд. Аммо ин танҳо муқаддима ба сафарҳои омӯзишӣ аст. Дар Watershed ин сафарҳо үсали таълими хеле муғид ҳисобида мешаванд. Масалан, меъморӣ на дар синф бо истифода аз китобҳо, балки дар қӯчаҳои шаҳр омӯзонида мешавад. Ва ё биология ва география бо сайргашт дар ҷонғон ва заврақонӣ дар дарё таълим дода мешавад. Ҳамчунин, хонандагон дар яқоҷӣ бо муаллимон сурӯҳои худро менависанд, гурӯҳҳои мусиқӣ таъсис медиҳанд, сенарияҳои бозиҳои компютерӣ пешниҳод мекунанд ва инҷунин, роботҳоро ҷамъ меоранд. Илова бар ин, дар мактаб ба варзиш, на танҳо ба намудҳои анъанавӣ, балки қасе ба қадом намуди варзиш (як қасе ба футбол, дигар қасе бо волейбол, сеюми ба баскетсол, ҷорӯри ба теннис ва ғайра) шавқ дошта бошад, дикӯри махсус дода мешавад.

МАКТАБИ ХУРДТАРИНИ ҶАҲОН. ИТАЛИЯ

Мактаби ибтидой дар шаҳри Алпетти Италия метавонад ба таври ҳуқуқӣ хурдтарин мактаб дар ҷаҳон ҳисобида шавад. Зоро дар он танҳо як хонанда таҳсил менамояд.

ТАЪЛИМ БО ДУ ЗАБОН. КАНАДА

Дар Канада хонандагон бо ду забон - англӣ ва фаронсавӣ таҳсил мекунанд.

МАКТАБ БИДУНИ ҚОИДА. КАНАДА

Дар шаҳри Торонтои Канада "Мактаби алтернативи Алфа" аз соли 1972 фаъолият дарад. Маълум нест, ки ин мактаб то ҳанӯз фаъолият мекунад ва вайрону валангор нашудааст, зоро дар ин чо ҷашни воқеии саркаши ҷаҳонӣ мегардад. Дар мактаб ба хонандагон баҳо намегузоранд, ҷадвали ҳатми дарсӣ ҳам вуҷуд надорад ва умуман вазифаи ҳамагӣ супориш намешавад. Барои таҳқиқу дашном, монанд ба навиштани лъянат ба унвони муаллими дар таҳтани синф, ҳеч қасро сарзаниш намекунанд ва аслан қасе мачбур намекунад, ки хонанда таҳсил намояд. Хонандагон худашон тасмим мегиранд, ки чӣ гуна рӯзи ҳонишро созмон диханд ва дар қадом дарсҳо иштирок намоянд. Дар синф, кӯдакон на аз рӯи синну сол, балки аз рӯи шавқ ҳавас интиҳоб мешаванд. Илова ба дарсҳои анъанавӣ ҳат ва риёзӣ, дарси ҳӯрокӣ, амисиласозӣ ва ҳатто асосҳои фалсафа таълим дода мешавад. Муаллимон ҳамаи кори аз дасташон меомадаро мекунанд, то ба донишашон ҳамаи қӯдакони ҳадисаҳои ҷонғонӣ мегирад.

ДАР БОРАИ МАКТАБҲО ВА ТАҲСИЛ ДАР КИШВАРҲОИ ҶАҲОН

ё воқеаи руҳдода ҳуқуқи баробари овозидҳӣ ва баёни нуқтаи назари худро доранд. Сипас, комиссия роҳҳои ҳалли ниҳоҳои пешниҳод мекунад. Аз ҳама чизи муҳим дар ин раванд пайдо кардани созиши ба ҳама мувофиқ мебошад.

ТАЪЛИМ АЗ ЧОРСОЛАГӢ. НИДЕРЛАНДИЯ

Дар Нидерландия бо ҳоҳиши волидон кӯдаконро дар ҷорсолагӣ ба мактаби ҳурдсолон бараванд ҳам, вале аз 12-солагӣ ба мактаби асосӣ қабул карда мекунанд. Ба фарқ аз мактабҳои нидерландӣ, дар мактабҳои ҳолландӣ хонандагон аз 5-солагӣ ба мактаб мераవанд ва барои ба мактабҳои ҳориҷӣ доҳил шудан имтиёзҳои зиёд дода мешавад.

МАКТАБИ САЙЁР. НИДЕРЛАНДИЯ

Дар пойтахти Нидерландия - Амстердам мактаби "de kleine kapitein" метавонад, ки ҳатто сайёҳони ботаҷриба дунёдидаро ба ҳайрат орад. Бинои мактаб соли 2009 ҳамчун иморати муваққатӣ соҳта шудааст. Аммо ба волидони хонандагон он қадар писанд омад, ки онҳо тасмим гирифтанд, фарзандонашон мактабро тарки нақунанд. Ҷунин мактаби "сайёр"-и гуногунранг метавонад ҳар лаҳза ба ҷои дигар кӯҷад ва инҷунин, хеле арzon аст. Ин роҳи ҳалли яке аз масъалаҳои мубрами шаҳр - афзоиши босуръати аҳолӣ мебошад.

СОЛИ ҲОНИШИ ҚУТОҲТАРИН. ФАРОНСА

Дар мактабҳои олии Фаронса соли ҳониши қутоҳтарин, аммо рӯзи таҳсili дарозтарин мавҷуд аст.

ЗИНДАГӢ ДАР МАКТАБ. ХИТОЙ

Дар Ҳитой барои хонандагон вазифаи ҳонагӣ дар ҳаҷми калон пешниҳод мегардад. Бинобар ин, аксари хонандагон дар мактабҳо зиндагӣ мекунанд ва танҳо рӯзи истироҳат ба ҳона мераవанд. Ҳамчунин, дар мактабҳои Ҳитой ба азҳуд намудани далелҳои гуногун дикӯри зиёд дода мешавад. Вале, тафаккури таҳлилӣ ва танқидӣ озмуда нашуда, дикӯри асосӣ ба сана, далелҳо ва таърифҳо дода мешавад.

МАКТАБ ДАР ҚУЛЛАИ ҚУҲ. ХИТОЙ

Дар ӯзди Ланкатсзии ҳоҳии мухтори Тибети Ҳитой (доманакӯҳҳои шимолии Ҳимолой) дар баландии 5573 метр мактаби ибтидоии Пуматсзянтан фаъолият мекунад, ки айни замон мактаби баландтарин дар ҷаҳон ба ҳисоб меравад. Машғулиятҳо дар ин мактаб дар шаш синф баргузор гардида, ҳамаи хонандагони он шабрӯ дар мактаб рӯз мекунанд. Ба вуҷуди ин, ҳамаи қӯдакони ҳадисаҳои ҷонғонӣ мегирад. Пуматсзянтан ба таҳсил фаро гирифта шудаанд.

МАКТАБ ДАР FOP. ХИТОЙ

Муозофоти Гуйҷҷоуи Ҳитой яке аз муозофотҳои нодортарини кишвар буда, дар он

ҷо мардум аксар вақт гизои дуруст на-мехӯранд ва ҳатто наметавонанд, ки ба худ як ҷуфт поїафзоли изофӣ бихаранд. Ба ин нигоҳ накарда, сокинони музофот тавонистанд, ки ба фарзандони худ мактабе бунёд намоянд. Маблағе, ки аз ҷониби давлат ба Гуйҷҷоу ҷудо мегардид, ҳатто барои бунёди бинои муқаррарӣ кифоятӣ намекард. Аз ин рӯ, бошандагони музофот тасмим гирифтанд, ки барои хонандагони синфҳои ибтидой як муасисаи таълимӣ бисозанд. Онҳо ғореро ба сифати бинои мактаб интиҳоб намуда, дар он шароити таълимро фароҳам оварданд ва ин мактаб аз соли 1984 то соли 2011 фаъолият кард. Дар мактаби даруни гор 8 муаллим фаъолият душта, дар тӯли 27 сол ба садҳо кӯдакон таълим доданд. Имрӯз мактаби даруни гор ба ғаста шуда бошад ҳам, дар ин чо то ҳол мактабе, ки бо ҳама шароитҳо муҷаҳаз буҷад, бунёд нагардидааст.

МАКТАБИ БУЗУРГТАРИНИ ҶАҲОН. ҲИНДУСТОН

Дар Ҳиндустан ба сабаби зиёд будани аҳолӣ мактабҳои хеле калон бунёд карда мешаванд. Аз ин рӯ, бузургтарин мактаб дар ҷаҳон дар ин кишвар ҷойгир аст. Ҳанӯз соли 2000-ум City Montessori School-и пойтахти иёлати Уттар-Прадеши Ҳиндустан - шаҳри Лакхнау ҳамчун бузургтарин мактаби ҷаҳон ба қитоби рекордҳои Гиннес ворид карда шуд, ки он замон 22 612 хонанда душт. Мактаб соли 1959 аз тарафи Ҷагдешем Ганди ва заҷҷаҷӣ ӯ Бҳарти таъсис ёфта, дар ибтидо дар он танҳо 5 хонанда таҳсил мекард. Барои бунёди бузургтарин мактаби ҷаҳон Ҷагдеш Ганди маҷбур буд 300 рупия (камтар аз 10 доллар) қарз гирад ва дар ҷандин биноҳои Лакхнау иҷора нишинад.

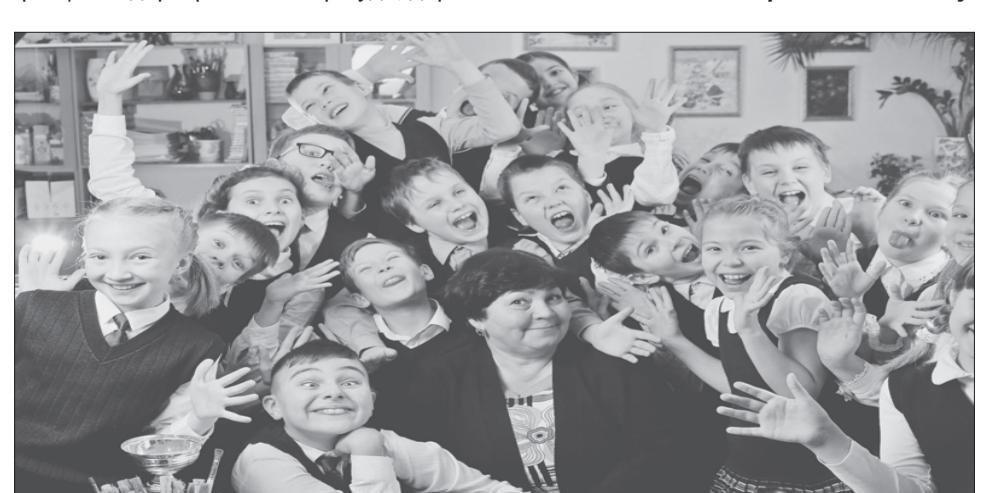
МАКТАБ ДАР НАЗДИ КУПРӯК. ҲИНДУСТОН

Соли 2008 бо ташабbusi омӯзгори ҳаваскор Раҷеш Кумар Сингх дар таги яке аз купрӯҳои роҳи оҳани пойтахти Ҳиндуستان - Дехлӣ барои кӯдакон аз оилаҳои камбизоат мактба қушода шуд. Номи он "Free School under the bridge" ("Мактаби ройгон дар назди купрӯк") буда, дар байни сутунҳои азими рақами 5 ва 6-и метрои рӯйзиминии Дехлӣ, дар соҳили рӯди Ҷамна ҷойгир аст. Дар мактаб Раҷеш Кумар аз забони ҳиндӣ ва ҳониш ва ҳамкорӣ ӯ Лакшми Ҷандра аз риёзӣ, забони англисӣ ва дигар фанҳо дарс мегӯянд.

ТАЪЛИМИ ҲАТМИИ АҲЛОҚ. ЧОПОН

Дар Чопон ба аҳлоқи хонандагон таҷаҷҷӯҳи маҳсус зоҳир карда мешавад. Таълими аҳлоқӣ дар Чопон даҳсолаҳост, ки амал мекунад ва тадриҷан дар барномаи таълимии бисёре аз мактабҳо ҷой мегирад ва дар баробари дигар ғароғир омӯзонида мешавад. Дар дарсҳои тарбияи аҳлоқӣ малақаҳои зиндагӣ баррасӣ ва омӯзонида мешавад.

Муаллиф: Тахсияи Номвар ҚУРБОН
<https://ravshanfikr.tj/>

МУҲАҚҚИҚОНИ МУВАФФАҚИ СОЛИ 2020

Вазни тайёр кардани кадрҳои илмӣ ва илмию педагогӣ дар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар асоси қонунҳо ва санадҳои меъёрио ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, накшай кории Вазорати маориф ва илми ҶТ, Шӯрои олимии Донишгоҳ ва дигар ҳуҷҷатҳои соҳаи маориф ба роҳ монда, ҳамчунин аз ҳисоби суратҳисоби маҳсуси донишгоҳ ҷиҳати анҷоми корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ба муҳаққикон сафархарҷии пулакӣ, додани ружсатии эҷодӣ бо нигоҳ доштани музди маош аз рӯи як воҳиди корӣ, фиристодан ба курсҳои бозомӯйӣ, аз ҳама асосӣ расонидани кӯмаки молиявӣ дар ҳаҷми 3000 сомонӣ барои дифои рисолаи номзадӣ ва 5000 сомонӣ барои дифои рисолаи докторӣ муқаррар гардидааст.

Боиси ҳушбахтист, ки дар соли 2020 11 нафар омӯзгорони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ рисолаҳои номзадии ҳешро бомуваффақият ҳимоя намуданд. Ин дастоварди бузурги илмӣ барои ҳайати омӯзгорон ва раёсати донишгоҳ мажсуб мейбад.

1. Санаи 11.01.2020 Ҳолматова Мумина Маҳмадовна, омӯзгори кафедраи педагогикии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар Шӯрои диссертасионии 6D.КОА-036 Пажӯҳишгоҳи рӯши маорифи ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон дар мавзӯи "Моделҳои таҷ-риబавӣ-таҳлили ташкили ҷараёни таълиму тарбия зимины тадбиқи ғояҳои педагогикии мусоӣ" барои дарёftи дараҷаи илмию номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 6D 01 03 00-педагогика ва психология, 13.00.01. педагогикии умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) зери роҳбарии номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Иброҳимов Грез рисолаи номзадиашро бо муваффақият дифоъ намуд.

2. 21 апрели 2020 года на заседании объединённого диссертационного совета 999.221.02 по присуждению учёной степени кандидата педагогических наук и доктора педагогических наук по специальности 13.00.01. старший преподаватель кафедры зарубежной литературы с МПРЯЛ факультета русской филологии Кармышева Бунавша Назруллоевна защитила кандидатскую диссертацию на тему "Традиции воспитания в таджикском фольклоре" под руководством профессора Каримджона Кодирова.

3. Санаи 24.01.2020 Қувватова Муҳаббат Абдулҳамидовна, омӯзгори кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар Шӯрои диссертасионии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон рисолаи номзадии худро дар мавзӯи "Тадқиқи таърихӣ-лингвистии топонимияи Норак ва атрофи он" барои дарёftи дараҷаи илмию номзади илмҳои филологӣ зери роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессор, Корманди шоистаи Тоҷикистон Ҷумъаҳон Алимӣ бо муваффақият дифоъ намуд.

4. Рӯзи 25-уми апрели соли 2020 саромӯзги кафедраи таҳсилоти ибтидоӣи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Мирзоева Бунафша Исмоиловна дар мавзӯи "Тайёрии омӯзгорони технология ва соҳибкорӣ зимиҳи ҳунарҳои анъанавии занони тоҷики дар замони мусоӣ" аз рӯи ихтисоси 13.00.01 - педагогика зери роҳбарии номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Сангов нуриддин рисолаи номзадиашро бомуваффақият ҳимоя намуд.

5. Рӯзи 27-уми августи соли 2020 саромӯзги кафедраи таърихи ҳалқи тоҷики Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Ҳолмуродова Мехрафӯз Буриневна дар мавзӯи "Таърихи раванди оштии миллии тоҷикон (1991-2001)" аз рӯи ихтисоси 6D020300 - таъриҳ зери роҳбарии доктори илмҳои таъриҳ, профессори донишгоҳи Абдуллоев Махмуд Холович рисолаи докториашро бомуваффақият ҳимоя намуд.

6. Рӯзи 17-уми сентябри соли 2020 асистенти кафедраи адабиёti тоҷик ва журналистикии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Исмоилова Фарзона Қаюмовна рисолаи номзадиашро дар мавзӯи "Матбуот дар ҷаҳонҳо иттилоотӣ (дар мисоли ҷаҳонҳои Миср, солҳои 2011-2013)" аз рӯи ихтисоси 10.01.10 - Рӯзноманигорӣ зери роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи журналистикии байналхалқии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Муқимов Муҳаммад Аминович бо муваффақият ҳимоя намуданд.

7. Рӯзи 17-уми сентябри соли 2020 асистенти кафедраи адабиёti тоҷик ва журналистикии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Одинаева Марҳабо Ҳакимовна рисолаи илмиашро дар мавзӯи "Инъикоси адабиёti бадӣ ва нақди адабӣ дар маҷаллаҳои маҳсусгардонидашудаи Тоҷикистон" барои дарёftи дараҷаи илмию доктори фалса-

фа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D 050400 - Рӯзноманигорӣ зери роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи журналистикии ватанӣ ва байналхалқии Муассисаи таълимии байнадавлатии таҳсилоти олии Донишгоҳи славянини Россия ва Тоҷикистон Нурилиев Абдусаттор Нуралпирович (руҳашон шод бод!), бо муваффақият ҳимоя намуданд.

8. Рӯзи 27-уми сентябри соли 2020 саромӯзги кафедраи илмҳои компютерии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Қурбонова Умеда Талабовна дар мавзӯи "Особенности подготовки будущих педагогов к моделированию и внедрению в учебный процесс электронных образовательных ресурсов" аз рӯи ихтисоси 13.00.08 - илмҳои педагогӣ зери роҳбарии доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мирзализода Абдусалом Мустафо рисолаи номзадиашро бомуваффақият ҳимоя намуд.

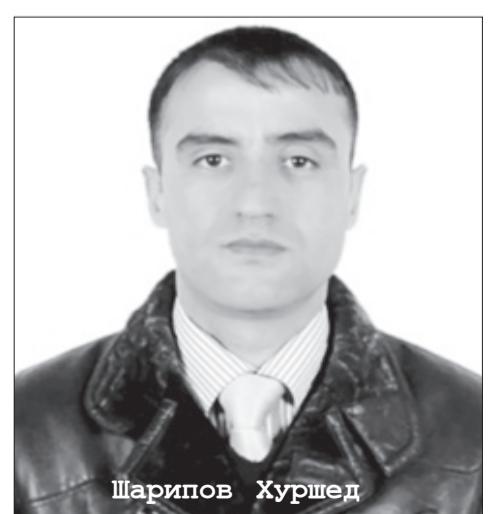
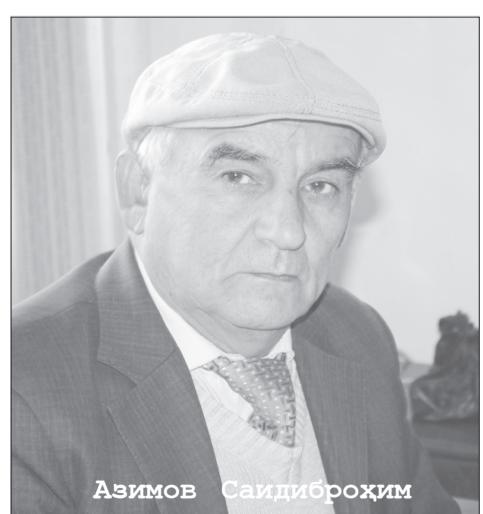
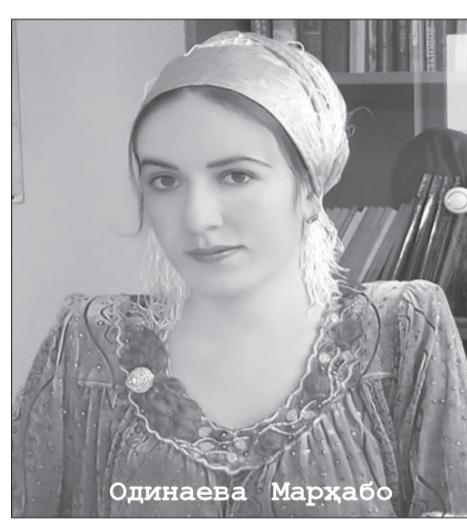
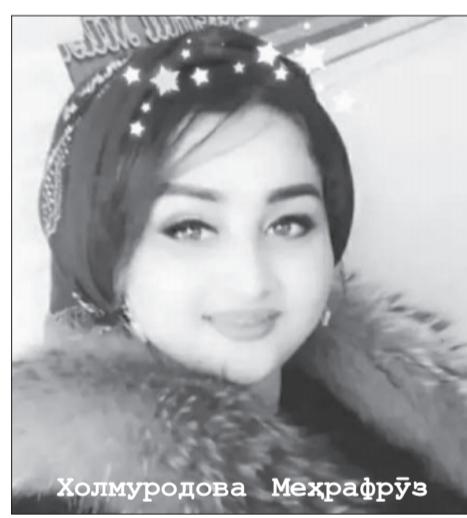
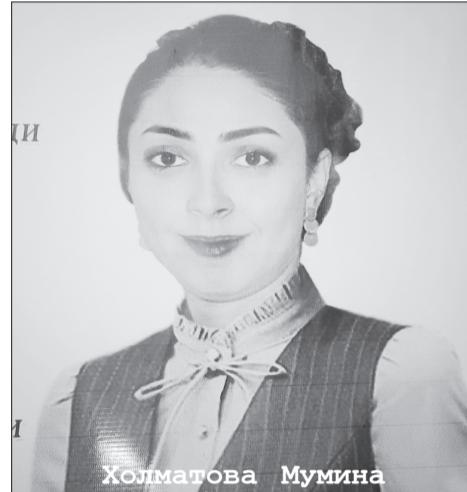
9. Рӯзи 10-уми декабри соли 2020 саромӯзги кафедраи илмҳои компютерии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Азимов Сайдибрӯҳим Давлатовиҷ дар мавзӯи "Разработка и исследование различных моделей для биологических популяции региональных заповедников с учетом временных, возрастных и пространственных различий" (биологическая система "Дашни-Джум") аз рӯи ихтисоси "05.13.18-Математическое моделирование, численные методы и комплексы программ" зери роҳбарии доктори илмҳои физика ва математика, профессор Юнусӣ Маҳмадиусуф Қамарзода рисолаи номзадиашро бо муваффақият дифоъ намуд.

10. Санаи 05.12.2020 докторантини PhD кафедраи методикаи таълими физика ва технологияи материалҳои Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Парвинаи Усмони Сафарзода рисолаи номзадии худро дар мавзӯи "Асосҳои педагогии ташаккули малакаи кори мустақилона хонандагон дар таълими фанни физикии миассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ" аз рӯи ихтисоси 6D01100 ва методикаи омӯзишу парвариш (физика, таҳсилоти миёнаи умумӣ) (илмҳои педагогӣ) зери роҳбарии доктори илмҳои педагогӣ, профессор Шарифзода Ҷумъа Шариф дар Шӯрои диссертасионии 6D КОА-и наазди Донишгоҳи давлатии Боҳтар ба номи Носири Ҳусрав бомуваффақият дифоъ намуд.

11. Рӯзи 19-уми декабря соли 2020 саромӯзги кафедраи забонҳои ҳориҷии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Шарипов Ҳуршед Алихонович дар мавзӯи "Методикаи таълими забони англисӣ бо истифода аз технологияи мултимедӣ дар ихтисосҳои гуманитарии миассисаҳои таҳсилоти олии касбии омӯзгорӣ (самти таъриҳи ва ҳуқуқ)" зери роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессор Ҷумъаҳон Алимӣ рисолаи номзадиашро бомуваффақият ҳимоя намуд.

12. Рӯзи 17-уми сентябри соли 2020 асистенти кафедраи адабиёti тоҷик ва журналистикии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Одинаева Марҳабо Ҳакимовна рисолаи номзадиашро дар мавзӯи "Матбуот дар ҷаҳонҳо иттилоотӣ (дар мисоли ҷаҳонҳои Миср, солҳои 2011-2013)" аз рӯи ихтисоси 10.01.10 - Рӯзноманигорӣ зери роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи журналистикии байналхалқии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Муқимов Муҳаммад Аминович бо муваффақият ҳимоя намуданд.

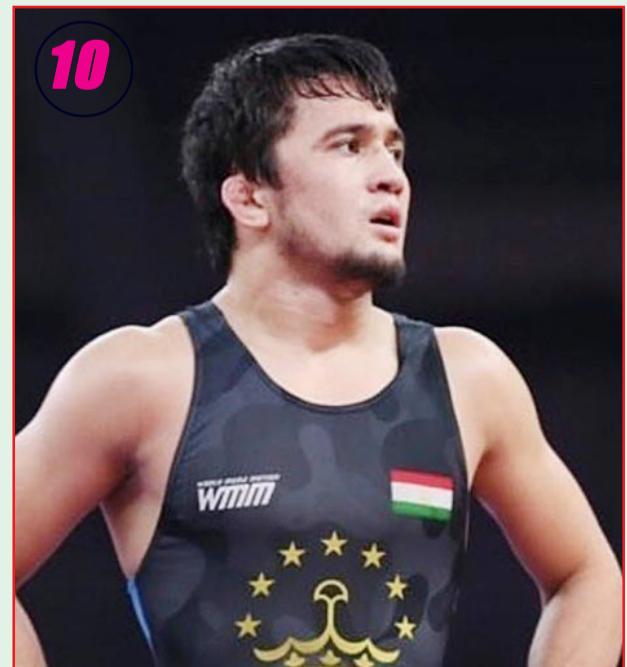
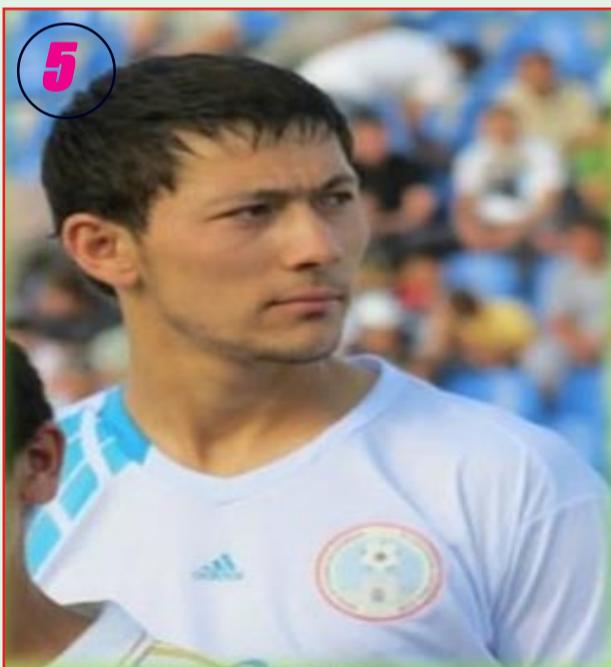
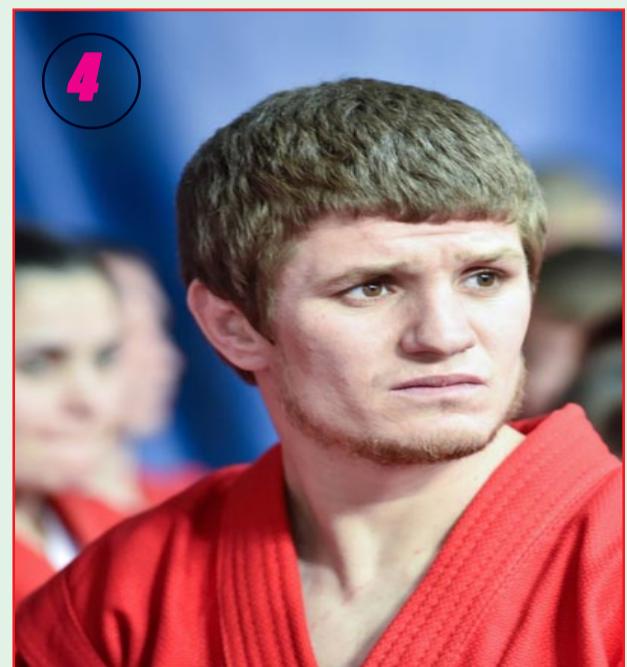
13. Рӯзи 17-уми сентябри соли 2020 асистенти кафедраи адабиёti тоҷик ва журналистикии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ Одинаева Марҳабо Ҳакимовна рисолаи илмиашро дар мавзӯи "Инъикоси адабиёti бадӣ ва нақди адабӣ дар маҷаллаҳои маҳсусгардонидашудаи Тоҷикистон" барои дарёftи дараҷаи илмию доктори фалса-

ВАРЗИШГАРОНИ БЕХТАРИНИ СОЛИ 2020

Рӯзнома "Анвори ҷониш" тасмим гирифт, ки беҳтарин варзишгарони соли 2020-ро, ки номбардори миллатанд ва дар соли 2020 дар мусобиқаҳои сатҳи ҷаҳонӣ Парчами миллии Тоҷикистонро баланд бардоштанд, барои хонанда пешниҳод қунад.

1. Баҳодур Усмонов (бокс)
2. Шаҳбоз Нематуллоев (бокс)
3. Муҳаммад Яқубов (бокс)
4. Ҳушқадам Ҳусравов (самбо)
5. Илҳом Баротов (футбол)
6. Комроншоҳи Устопириён (ҷудо + самбо)
7. Акмалиддин Каримов (самбо)
8. Меҳробон Сангинов (бокс)
9. Муҳаммад Наимов (MMA)
10. Муҳаммадҷон Икромов (гӯштини юону-румӣ)

Бахшида ба 75-солагии таъсисёбии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

ЯКЕ АЗ МАРКАЗХОУ АСОСИИ ТАЙЁР НАМУДАНИ ОМҮЗГОРОН ВА РУШДИ ФАРЖАНГУ АДАБИ КИШВАР

15-уми августи соли 2020 аз рӯзи таъсисёбии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ 75-сол пур шуд. Аз ин рӯ, хостем бо Мирализода Абдусалом Мустафо, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ сүҳбате дошта бошем. Сүҳбат оид ба фаъолияти донишгоҳ дар таърих, имрӯз ва оянда сурат гирифт. Фишурдаи сүҳбатро ба хонандагон пешниҳод мекунем.

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ яке аз таълимгоҳҳои кӯҳсансили Тоҷикистон ба ҳисоб меравад. Хуб мебуд шумо дар ибтидои сӯҳбат барои хонандагони рӯзнома чанд сухан аз таърихи таъсисёбии он мегӯфтад.

-Күлөб яке аз шаҳрҳои қадимаи мардуми тоҷик ба шумор меравад. Дуруст аст, ки асрҳои пешин дар ин шаҳр мактабу мадрасаҳо фаъолият доштанд, аммо на ҳар кас метавонист дар мадрасаҳо таҳсил кунад. Аз тарафи дигар, сифати таълими мадарасаҳо мисли дигар мадориси қаламрави Бухорои шариф ба талабот ҷавобгӯ набуданд. Аз ин рӯ, қисми зиёди аҳолӣ, ки ҳоҳизши соҳибтаҳсилот шуданро доштанд, наметавонистанд ормонҳои хешро амалий гардонанд. Аксари онҳое, ки солиёни зиёд ба илмомӯзӣ машғул мешуданду барномаи мадорисро аз ҳуд менамуданд, ба ҷуз масоили фиқҳи исљом илми дигареро аз бар намекарданд. Барои оммаи васеи мардуми шаҳр танҳо баъди ташкил шудани Ҳукумати Шуравӣ шароити таҳсил ва соҳибкасб шудан фароҳам омад.

2-юми июня соли 1940 бо Қарори Шүрои Комиссарони Ҳалқи Ҷумҳурии Шўравии Сотсиалистии Тоҷикистон таҳти рақами 124 "Дар бораи дар заминai омӯзишгоҳи омӯзгории шаҳри Кӯлоб таъсис додани Донишгоҳи давлатии муаллимтайёркунии шаҳри Кӯлоб" ба табъ расид. Ҷойи афсӯс аст, ки ин қарор амалӣ нашуд. Оғози Ҷанги Дуюми Ҷаҳон барои кушодани донишгоҳ халал расонд. Ҷанг натанҳо ба сари мардуми он қисмати мамлакати паҳновари Шўравӣ, ки ба майдони ҷанг табдил ёфта буданд, мушкилӣ ба бор овард, балки дар ҷумҳуриҳо, ки аз майдони ҷанг хеле дур буданд, вазъиятре ногувор сохта буд. Баъди пешравиҳо дар ҳатти фронт дигарбора масъалаи мазкур мавриди омӯзиш қарор гирифта 15-уми августи соли 1945 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи таъсис додани Донишкадай давлатии муаллимтайёркунӣ

дар замана омӯзишгоҳи омӯзгории шаҳри Кӯлоб" имзо шуд, ки ба бунёди дошишкада асос гузошт.

бунёди донишкада асос гузошт. Ҳамин тавр, аз соли хониши 1945-1946 Донишкадаи муаллимтайёркунни шаҳри Кӯлоб ба қабули донишҷӯён шурӯъ намуд. Бояд ёдовар шуд, ки дар соли аввали таъсисёбӣ дар донишкада ҳамагӣ се факултет: таъриху филология, табииатшиносию ҷуғрофия, математика ва физика фаъолият дошт. Яъне донишҷӯён баъди ҳатми донишкада дар мактабҳои миёна аз рӯи ҳамин иҳтиносҳо дарс меғуфтанд. Раҳмон Каримов директори донишкада таъян шуд. Таъсиси донишкада, ки ҳамагӣ се факултет дошт, наметавонист талаботи мактабҳои минтақаи Кӯлобро бо омӯзгорони соҳибтаҳсилот таъмин намояд. Заруратро ба назар гирифта 7-уми августи соли 1953 Вазорати маорифи Иттиҳоди Шӯравӣ қарор "Дар бораи барҳам додани Донишкадаи муаллимтайёркунни шаҳри Кӯлоб ва дар заминай он ташкил намудани Донишкадаи давлатии омӯзгорӣ дар соли хониши 1953-1954" қарор қабул намуд.

Донишкадай давлатии омӯзгории шаҳри Кӯлоб аз 24-уми июли соли 1992 бо Қарори Девони Вазирони Ҷумҳурии Тоҷикистон номи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ва аз 24-уми апрели соли 2009 тибқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ номгузорӣ шуд.

Донишгоҳ дар тайёр намудани кадрҳои илмии соҳаи маориф ба-рои ҳамаи минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми босазо гузашта-аст. Замони Шуравӣ дастпарваро-ни донишгоҳи мо, шаҳрвандони тамоми минтақаи ҷумҳурий ва бе-рун аз он бо роҳҳати Вазорати ма-орифи ҷумҳурий ба ноҳияҳои Фай-зободу Сангвор, Нурободу Рашт ва Тоҷикободу Лаҳш, Москва (ҳоло н. Ҳамадонӣ) ва Айнӣ, ки дар макта-бҳо муаллим намерасид, рафта солҳои зиёд ифои вазифа менаму-данд. Дар баробари ин, аз он ноҳияҳо ҷавонони зиёд барои таҳ-сил ба донишгоҳи мо меомаданд. Аксари он шогирдон имрӯз ҳам бо донишгоҳ

делишъз
Донишг
фаъолият
хубй анчом
риб 30 ҳаз
таҳсилотро
пас аз хатм
гуногуни х
барои руш
сазовор гу
соҳибисти
хубтар ба
тарбияи м
иордии х

Имӯз а
чумхӯрӣ б

сан, ба донишгоҳи шумо чӣ гам-
хориву дастгирӯ карда меравад?

-Панҷ сол қабл бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҷаҳни 70-солагии Доғишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ" аз 2-юми сентябр 2014, таҳти рақами 565 ҷаҳни 70-солагии Доғишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо иштироки Асосгузори сулҳо ваҳдати миллӣ, Пешвони миллиат муҳттарон Эмомалий Раҳмон санаи 1-уми сентябр 2015 дар саҳни доғишгоҳ бо шукуҳу шаҳомати хосса ҷаҳн гирифта шуд. Пешвони миллиат муҳттарон Эмомалий Раҳмон бо қадамҳои муబораки худ ба ин боргоҳи илму маърифат бинои зебон маъмурини таълимии муассисаро ба ҳайати омӯзгорон, кормандон ва доғишҷӯёни доғишгоҳ тухфа намуданд.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мұхтаб-рам Эмомалӣ Раҳмон соҳаи маорифро дар мамлакат соҳаи калидӣ мөҳисобад ва барои рушди соҳаи ҷораву тадбирҳои саривақтӣ меандешад. Ҳамин аст, ки сол то сол шароити кор хуб мегардад ва сатҳи зиндагии устодони донишгоҳ низ боло меравад.

низ боло мераад.

Бо таваҷҷуҳи хосаи Пешвои муаззами миллат, муҳтарам Эмомалий Раҳмон соҳаи илму маорифи кишвар сол аз сол рушди бесобиқа касб намуда, ҷиҳати рушди илмҳои техникий ва заминай назариявии соҳаи истеҳсолоти ватаний тадбирҳои муҳим роҳандозӣ мешаванд. Пешвои миллат дар воҳӯрӣ бо зиёёну кормандони соҳаи илму маориф 18-уми марта соли заров, А.Қурбонов, А.Кучаров, А.Ҳалимов, Г.Ҳоҷиматова, шоирону нависандагони машҳури кишвар Ашур Сафар, Ҳақназар Гоиб, Сафармуҳаммад Аюбӣ, Муҳаммад Гоиб, Саидҷон Ҳакимзода, Саид Раҳмон, Сафар Амирхон, Карим Давлат, Ҳосият Вализода, ҳунарманди мардумӣ Одина Ҳошим, ҳунармандони шоистаи Тоҷикистон Бобоҷон Азизов, Адолат Комилова, Чумъаҳон Сафаров ва Одигитров.

фазои мусоид фароҳам оварем"
Яъне, барои амалӣ гардидани
ин ниятҳои хайр рушди соҳаи мао-
риф зарур аст ва Пешвои муаззами
миллат хушбахтона ба ин масть-
ала диққати ҷиддӣ медиҳад.

Кадом дастпарварони донишгоҳ, дар гузашта ва имрӯз обрӯ ва эътибори донишгоҳро ба-ланд бардоштанд?

-Дар рушду нумӯи донишгоҳ шахсиятҳои таъриҳӣ, ҳодимони намоёни давлативу сиёсӣ, олимону донишмандони маъруф, ҳунармандону адабон ва журналистони варзида саҳми бориз гузошта, симои ҳақиқии донишгоҳро дар Чумхурии Тоҷикистон ва берун аз он дар беҳтарин шакл муаррифӣ намудаанд. Дар ин росто, метавон исми академик С.К.Каримов, узви вобастаи АИ ҶТ Маъруф Раҷабӣ, докторони илм, профессорон А.Раҳимов, И.Арабов, Каримҷон Қодиров, Қ.Б. Қодиров, Рустам Назаров, Муҳаммад Абдураҳмон, Р.Акбаров, Абдулло Ҳабибулло, Чумъа Шарифов, А.Паҳлавонов, Р.Саидов, И.Икромов, С.Сабзазев, Т.Шукуров, М.Х.Абдуллоев, А.Нозимов, Махфират Хидирзода, Н.Н.Солеҳов, Р.Салимов, Н.Назаров, А.Қурбонов, А.Қӯчаров, А.Ҳалимов, Г.Ҳочиматова, шоирону нависандагони машҳури кишвар Ашӯр Сафар, Ҳақназар Ғоиб, Сафармуҳаммад Аюбӣ, Муҳаммад Ғоиб, Саидҷон Ҳакимзода, Саид Раҳмон, Сафар Амирхон, Карим Давлат, Ҳосият Вализода, ҳунарманди мардумӣ Одина Ҳошим, ҳунармандони шоистаи Тоҷикистон Бобоҷон Азизов, Адолат Комилова, Чумъаҳон Сафаров ва Оли-

ЯКЕ АЗ МАРКАЗҲОУ АСОСИИ ТАЙЁР НАМУДАНИ ОМЎЗГОРОН ВА РУШДИ ТАРҲАНГУ АДАБИ ҚИШВАР

Ҷумъаҳон Алимӣ, А. Ҳалимов А., М. Иzzатова, дотсентон Д. Расулов, К. Иzzатуллоев, F. Мирзоев, Н. Расулов, М. Набиев, А. Алиев, С. Абдуллохидов, Г. Иброҳимов, Д. Сайдалиев, Қ. Сангов, Э. Пирназаров, Ш. З. Худойдодова, Н. Ашуррова, З. Холиқова, Ф. Гулмадов, М. Абдураҳмонова, Саъдӣ Маҳдиев, К. Мацидова, Н. Давлатова, С. Раҳимова, Ф. Файзуллоев, З. Самариддинова, Д. Исоеева ва амсоли инҳоро, ки умри хешро сарфи таълиму тарбияи насли наврас дар ин боргоҳи илму маърифат намуданд, зикр кард.

Ҳоло дар донишгоҳ чанд факултет фаъолият мекунад ва аз рӯи чанд ихтинос мутахассис тайёр мекунед?

-Ҳоло донишгоҳ дорои 10 факултет: физика ва математика, химия - биология ва география, омӯзгорӣ ва фарҳанг, таъриҳ, ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ, филологияи тоҷик ва журналистика, филологияи хориҷӣ, филологияи рус, молиявии иқтисодӣ, иқтисод ва идора, тарбияи ҷисмонӣ ва омодагии дифой ҳарбӣ буда, дар ду баст таълим ва тадрис сурат мегирад.

Таҳсили донишҷӯёни дар зинаи бакалавр аз рӯи 55 ихтинос, шакли таҳсили фосилавию ғоибона аз рӯи 19 ихтинос, зинаи таҳсилоти магистратура аз рӯи 24 ихтинос ва зинаи докторантураи PhD аз рӯи 20 ихтинос дар асоси Иҷозатномаи оид ба пешбурии фаъолияти таълимиӣ ба роҳ монда шудааст.

Дар 10 факултети донишгоҳ донишҷӯён тибқи Қвотаи Президентӣ таҳсил менамоянд, ки теъдоди онҳо 417 нафаро ташкил медиҳад. Аз ин шумора 261 нафар дуҳтарон ва 156 нафар писарон аз шаҳру ноҳияҳои гуногуни ҷумҳурий мебошанд.

Агар нӯшида набошад, мегуфтед, ки дар донишгоҳи шумо чанд нафар устодон соҳиби дараҷа ва унвони илмӣ ҳастанд? Ва айни ҳол теъдоди донишҷӯён чӣ миқдор аст?

-Феълан дар 32 кафедраи донишгоҳ (28 кафедраи таҳсисуӣ ва 4 кафедраи умумидонишгоҳӣ), 559 нафар омӯзгорон, аз ҷумла, 26 нафар докторони илму профессорон, 94 нафар номзадҳои илм ва дотсентон барои пешбурии фаъолияти таълимиӣ ҷалб гардидаанд, ки аз ин миқдор 503 нафар омӯзгорони доимӣ ва 56 омӯзгорони ҳамкор ва соатбайъ мебошанд.

Шумораи донишҷӯёни донишгоҳ дар соли таҳсили 2020-2021 11576 нафар, аз ҷумла дар таълими рӯзона 7484 ва дар таълими ғоибона 1547 ва таълими фосилавӣ 2545 нафарро ташкил медиҳад.

Дар замони Шуравӣ ҳатто мактабҳои миёнаи умумӣ дорои лабораторияҳо буданд. Лабораторияҳои мактабӣ бо таъомони таҷхизоти зарурӣ ҳар сол таъмин мешуданд. Ҳонандагон ҳангоми омӯзиши фанҳои даққӣ дар он ҷо таҷрибаҳо мегузарониданд. Оё лабораторияҳои имрӯзаи донишгоҳ ба талабот ҷавобӣ ҳаст?

-Ҷиҳати таъмини марказҳо бо ашёи зарурии илми мусоир - лавозимоти лабораторӣ, техникаи компьютерӣ, китобҳои таълими зарурӣ тайи чанд соли охир дар донишгоҳ тадбирҳои муассисир андешидар истодаем.

Донишгоҳ барои дар сатҳи баланд ба роҳ мондани дарсҳои озмоишӣ аз фанни химия таҷхизотҳои техникӣ, асбобҳо ва маводи кимиёвии зарурӣ дастраси кафедраи химия гардонид.

Дарсҳои лабораторӣ аз фанни химия дар озмоишгоҳҳо тибқи талаботи имрӯзаи таълим ба роҳ монда шудааст, ки шавқу завқи донишҷӯёно нисбат ба донишомӯзӣ зиёд мегардонад.

Бояд қайд кард, ки дар озмоишгоҳҳо илмӣ-таҳқиқотии кафедраи химия донишҷӯёни корҳои курсӣ, рисолаи ҳатм ва магистрӣ иҷро мекунанд.

Дар кафедраи биология бошад, озмоишгоҳҳо илмӣ-таҳқиқотӣ "Биотехнология" кушода шуд, ки зиёда аз 1 миллион сомонӣ таҷхизот ба роҳи муҷаҳӯз гардонидани озмоишгоҳӣ аз ҳисоби лоиҳаи "Рушди таҳсилоти олий" ҳаридорӣ гардид.

Чуноне маълум аст, як давраи муайян маддум бо сабабҳои маълуму номаълум аз китобхонӣ дур монданд. Ҳушбахтона, бо ибтиқори Пешвои муazzами миллат дубора диққати маддум ба ин самт ҷалб карда шуд ва солҳои охир сафи китобхонҳо хеле афзудааст. Дар Донишгоҳи шумо завқи донишҷӯён ба китобхонӣ то чӣ андоза аст?

-Қобили зикр аст, ки баъди ба Истиқолияти давлатӣ расидани миллати фарҳангдӯсту соҳибтамаддуни тоҷик Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба масъалаи китоб ва ҷомеа таваҷҷӯҳи хоса зоҳир мена-

мояд. Имрӯз маърифати китобхонӣ ҳамчун анҷанаи неки ниёкон дар партави сиёсати фарҳангии Пешвои муazzами миллат ривоҷу равнақи тоза қасб кардааст ва дар ин самт корҳои намоён анҷом пазирофтааст.

Ин масъала имрӯз дар ҷомеа набояд нафареро бетараф гузорад, зоро дар тӯли асрҳо ниёкони мибақшад, ки китоб шавқу рағбат доштанд ва онро муқаддас медонистанд. Бесабаб набуд, ки дар гаҳвора болои сари кӯдак китоб мегузаштанд ва бовар доштанд, ки китоб тифро ҳимоя мекунад.

Дар донишгоҳи мо бо мақсади ҷалби донишҷӯён ба китобхонӣ ҷорабинҳои зиёд баргузор мегардад. Устодони донишгоҳ новобаста ба иҳтиноси хеш барои бедор карданни шавқи китобхонии шогирдон дар ҷорабинҳо ширкат меварзанд. Ташкил намудани озмуни ҷумҳуриявии "Фурӯғи субҳи доной" хеле саривақтӣ буд. Дар донишгоҳ ин ҷорабинӣ хуб роҳандозӣ мешавад.

Донишгоҳ барои амалӣ намудани дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни ироаи Паём ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26-уми декабри соли 2019 оид ба тарғибу ташвиқ ва ҷалби бештари ҳонандагону донишҷӯёни муассисаҳои таълимиӣ ба китобхонаҳо, мутолиаи китоб ва баланд бардоштани маърифатнокии онҳо ҷораҳои лозимаро роҳандозӣ намуда, дар таъмини татбиқи афзалиятҳои асосии сиёсати имрӯзаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон талош дорад.

Вобаста ба ин, бо мақсади тарғибу ташвиқи китобхонӣ, ташаккули тафаккури илмӣ, таҳқими эҳсоси худоғоҳиву ҳудшиносӣ дарёғти беҳтарин китобхон, беҳтарин адаб миёни донишҷӯён ва омӯзгорон низомномаи донишгоҳии озмуни "Фурӯғи субҳи доной китоб аст" таҳия гардида, тибқи фармоши ректори донишгоҳи моҳи апреди соли равон дар ҳамаи факултетҳои донишгоҳ аз рӯи панҷ номинатсия баргузор гардид.

Дар маҷмӯӣ, 41 нафар довталаён аз рӯи панҷ номинатсия иштирок намуда, 12 нафар беҳтаринҳо ба даври шаҳрӣ пешниҳод гардиданд.

Дар даври вилояти озмуни "Фурӯғи субҳи доной китоб аст", ки санаи 03.10.2020 дар Донишгоҳи давлатии Ҷӯлоб баргузор гардид, 2 омӯзгор ва 3 донишҷӯёни донишгоҳҳо ғолиби озмуни гардида, ба даври ҷумҳуриявии роҳҳат ёфтанд: Шарипов Шамсиддин - саромӯзгори кафедраи математика ва методикаи таълими он - ҷойи 2-юм аз рӯи номинатсияи "Адабиёти классикӣ"; Қурбонов Ҳуршед - аспиранти кафедраи менечмент-ҷойи 1-ум аз рӯи номинатсияи "Адабиёти ҷаҳон"; Сайдзода Тахмина - донишҷӯёни курси якуми факултети филологияи хориҷӣ-ҷойи 2-юм аз рӯи номинатсияи "Адабиёти классикӣ"; Ҳабибуллоҳозода Сайёҳат - донишҷӯёни курси ҷорабии факултети филологияи хориҷӣ-ҷойи 2-юм аз рӯи номинатсияи "Адабиёти ҷаҳон"; Қодирова Марҳабо - донишҷӯёни курси 3-юми факултети филологияи рус-ҷойи 3-юм аз рӯи номинатсияи "Адабиёти ҷаҳон".

Дар бораи мушкилоти имрӯзаи донишгоҳ ҷанд сухан меғуфтед.

-Инсон дар ҳар кучое, ки кор нақунад, бо мушкилиҳо рӯ ба рӯ мешавад ва барои рафъи онҳо тадбирҳои зарурӣ мешавад. Аз мушкилиҳо тарсидан ҳунар нест, вазифаи роҳбар ин аст, ки роҳҳои бартараф намудани мушкилотро пайдо намояд. Албатта, ҳамаашро якбора аз байн бурда намешавад. Ҷунон ки дар боло қайд кардам, Пешвои муazzами миллат дар ҳама ҷода моро дастгирӣ менамояд. Бовар дорам, ки бо дастгири бевоситаи ў, Ҳукумати Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илм, радиони вилояти Ҳатлон ва шаҳри Қӯлоб метавонем, дар тарбияи мутахассисони варзидаи қишивар саҳми сазовор гузорем.

Оид ба фаъолияти парки технологии донишгоҳ каме маълумот мебодод.

-Раёсати Донишгоҳи давлатии Ҷӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо мақсади татбиқ намудани корҳои илмӣ-инноватсионӣ, барои ба даст овардани натиҷаҳои самарабахши илмии донишҷӯён ва омӯзгорон, инчунин ташкил намудани корғоҳои таълимиӣ-истехсолӣ, ҳаридории таҷхизот, коркарди маҳсулот, ба роҳ мондани фаъолияти инноватсионӣ, тиҷораткунонии дастовардҳои илмӣ, тайёркардани кадрҳои илмӣ ва амсоли онҳо сол то сол ба Парки технологий дикати маҳсус медиҳад.

Дар соли таҳсили 2020-2021 дар Парки технологий корғоҳи дӯзандагӣ ва рушди ҳунарҳои маддумӣ, рассомӣ, кафшергарӣ, коркарди ҷубу метал, истироҳатгоҳи истехсолӣ-таҷрибавии "Истиқлол", қитъаи таълимиӣ-таҷрибавии назди факултаи химия, биология ва география ва маркази табъу нашр фаъолият менамоянд.

Дар соли таҳсили 2020-2021 дар Парки технологий корғоҳи дӯзандагӣ ва рушди ҳунарҳои маддумӣ, рассомӣ, кафшергарӣ, коркарди ҷубу метал, истироҳатгоҳи истехсолӣ-таҷрибавии "Истиқлол", қитъаи таълимиӣ-таҷрибавии назди факултаи химия, биология ва география ва маркази табъу нашр фаъолият менамоянд.

Бо дастгири бевоситаи раёсати донишгоҳи корғоҳи табъу нашр дар назди Парки технологий фаъол шуд, ки минбаъд омӯзгорону кормандон метавонанд китобҳои дарсӣ, дастури таълимиӣ, васонти таълимиӣ-методӣ ва амсоли онҳоро дар ин корғоҳ нашр намоянд.

Таманиниёти шуморо фаҳмидан меҳоҳем.

-Дар ҳатми сӯҳбат меҳоҳам ҳайати бисёрҳозарнафараи омӯзгорону кормандон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Ҷӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакиро бо ҷашни 75-солагии ин даргоҳи муқаддас табрик намуда, барояшон дар зиндагӣ ва кори таълиму тарбия тав菲қу комёбӣ орзумандем.

Инчунин, ҳоло мо дар арафаи Соли нахи мелодӣ қарор дорем, ки ин ҷашнро ҳам табрик мегӯям ва умединорам, ки соли 2021 барои мо соли пурбарор ҳоҳад шуд.

Мусоҳиб:
Ҷаҳонғир РУСТАМШО,
сармуҳаррири рӯзномаи
"Анвори Ҷониш"

УРФУ ОДАТҲОИ МАРДУМИ ҲИТОЙ

Омина ЮСУФЗОДА,
донишҷӯи соли 4-уми
факултети филологияи ҳориҷӣ

Ҳитой яке аз давлатхое мебошад, ки фарҳанг ва маданияти он таърихи 5000 сола дорад. Аз давраҳо қадим мардуми Ҳитой тавонист, ки барои баланд бардоштани фарҳангу маданияти худ кӯшишҳо зиёде ба ҳару динҳад. Аз ин рӯ, ҳалқи Ҳитой давомиданда маданияти худ мебошанд. Фарҳанги Ҳитой аз давраҳо хеле қадим пайдо шудааст. Урфу одатҳои қадими мардуми Ҳитой дар зиндагии ҳозира он мавқеи асосиро ишғол мекунад, ки онҳо наслҳои зиёдеро бо ҳам пайваст мекунад. Ҳитой аз ҷиҳати урфу одатҳои тибӣ, боғандагӣ ва дӯзандагӣ, таомҳои миллӣ, ҳаттотӣ ва гайра хело мамлакатӣ бой мебошад. Баъд аз шиносоӣ ба сарочашмаҳои Ҳитой вилоӣ мушоҳидан зиндагии мардуми Ҳитой бояд қайдӣ намуд, ки ин мардумдорӣ хислатҳои хуби инсонӣ ба мисли меҳнатдӯстӣ, устуворӣ, пуртоқатӣ ва инсондӯстӣ, мебошанд. Бо шароғати меҳнатдӯстӣ ва истеъодҳон нотакори худ, мардуми Ҳитой ба имам ва техникии ҷаҳонӣ бойғарии зиёдеро доҳил намуанд.

Ҳанӯз дар солҳои 1990 чинишиноси англис Д. Макгован дар китоби худ бо номи "Китайцы у себя дома" (Чиниҳо дар хонаи худ) фикри худро оид ба чиниҳо ҷунин баён намудааст: "Ҳар касе, ки аз наzdik ба ягон аз дехқони чинӣ шинос шавад, ўро натанҳо шахси хуб мөхисобад, балки нибат ба ў шавқи зиёде низ пайдо мекунад. Бисёртар аз ҳама дикъати ўро мөхнатдӯст будан ва самими будани ў, ҷалб мекунад. Аз ҳама асосаш бошад, ба ҳамаи камбуҷидӯи нигоҳ накарда, ў нисбат ба зиндагии худ шикояте надорад." Ин баҳое, ки он чинишинос ба дехқони чинӣ додааст, то ҳоло дигаргун нашунааст.

Урфу одати дигари ҳитоиҳо ин либоси миллии онҳо мебошад. Дар шаҳрҳои Ҳитой дар ин замон бисёртар либосҳои аврупоӣ ба бар мекунанд. Занҳо бисёртар либосҳо, ки аз матои абрешимӣ дӯхта шудаанд, онҳоро мегӯшанд. Дар дехҳои бошад, то ҳол либосҳои миллӣ аз ҷониб ҷониб шудаанд. Либосҳои дехқонон камзӯли кӯтӯҳ буда, ба либоси нимтанаи занонаи монанд аст. Ин ғуна либосҳо аз матои пахтагии дӯхта мешаванд. Онҳоро одатан зимистон ба бар мекунанд. Тобистон бошад дехқонон либосҳои тунуктари сафед ба бар мекунанд. Дар ҷаҳон гарм ва боронӣ бошад, онҳо кӯлӯҳҳои веъсӣ ба сар мекардан, ки он ба онҳо ҳамчун ҷаҳонӣ мекард. Пойғазими онҳо бошад, аз матоҳои қоғозӣ тайёр шуда буд. Либосҳои миллии занони деҳа бошад, ба сару либоси дехқонон қарӣ, ки монанд аст. Занони Ҳитой одатан сару либоси хело хоккорони ва одиро ба бар мекардан. Яке аз либосҳои миллии занон ин пироҳон дароз мебошад, ки онро "СИПАО" ном мебаранд. Бартарии ин пироҳон дароз мебошад, ки он нисбат ба дигар пироҳонҳо зудтар тайёр мешавад.

Фарҳанги дигари мардуми ҳалқи Ҳитой пӯхтани ҳар ғуна таомҳои лазиз мебошад. Ошхонаи миллии мардуми Ҳитой бо хуришҳои гуногунарги худ ва ошхонаҳо ва ҳӯрокҳои дигар мардумон ба куҷӣ фарқ мекунад. Ин ҳӯришҳо ба таомҳо таъми маҳсусеро илова мекард. Зиёда аз 400 намуди ин хуришҳо мавҷуд аст, ки 100-тои онҳоро ҳамавақт истифода мебаранд. Аз рӯи урфу одаташон ҳитоиҳо одатан таомро бо ҷӯҷӯҳон махсус, ки аз дарҳали бамбӯх, устуҳони фил ва ё метал соҳта шудаанд, меҳӯранд. Асоси таомҳои ҳитоиҳо биринҷ ташкил мекунанд. Биринҷ аз ҳама таоми машҳур ва дӯстдоштаги ҳитоиҳо ба шумор меравад. Онҳо тарзи маҳсуси тайёр намудани худро доранд. Ҳитоиҳо биринҷро ба мисли дигарон дар об намеӯшонанд, балки онҳо онро дар буғи об тайёр мекунанд. Ҳамаи ҳитоиҳо таомҳои широғро истеъмол намекунанд. Таомҳои широғро танҳо монголҳо ба тибетиҳо истеъмол намекунанд. Таомҳо, ки аз орд тайёр шудаанд дар байни мардуми Ҳитой хело машҳуранд. Ба мисли тушбера, лагмон, нонҳои гуногуни ва гайра. Ҷо асосиро дар ошхонаи Ҳитой сабзвотҳо мегиранд. Сабзвотҳоро онҳо қарӣ, ки дар ҳамаи таомҳояшон истифода мебаранд.

Дар айни замон бошад, масъалай демографӣ яке аз масъалаҳои муҳим дар Ҷумҳурии Ҳитоӣ Чин ба ҳисоб меравад. Зиёдшавии аҳолиро ба назар гирифт, қонун бароварда шуд, ки дар ҳар як оила таҳо як фарзанд таваллуд шаваду ҳалос. Дар ҳолати таваллуди фарзанди дуввум падару модари он ҷаримаи маҳсусе ба давлат месупоранд.

ПАРЧАМИ МИЛЛӢ РАМЗӢ
ДАВЛАТДОРИСТ

Манзура ЭРГАШЕВА,
донишҷӯи соли 2-уми
факултети иқтисод ва идора

Парчами милли имрӯз ҷун рамзи давлатдории тоҷикон дар тамоми идораҳои давлатӣ, маъмуриӣ, корхонаву мусассиса, мактабу таълимгоҳҳо, майдонҳои варзишӣ, ҳуҷӯраҳои корӣ ва хонаҳои шаҳрвандон мавҷуд аст. Ба ҷой овардани ҳӯҷири мисли Ҳитоӣ ба Парчами милли қарзи ҳар як шаҳрвандӣ аст, зеро Парчам як рамзи хосаси истиқлолӣ, ватандорӣ, соҳиблатӣ ва рамзи ҳаҷстии милиат аст.

Имрӯз мо он лаҳзашон сарнавиштсозӣ таърихро бо ифтихор ба хотир меорем, зеро он айём барои морозӣ аввалини ӯзюмори соҳти нави давлату давлатдорӣ ва ташаккули ҷумеаи озоди кишвар, яъне оғози марҳили бунёди давлати демократии ҳуқуқбунёд ва дунияи ҳамчун ҳадафи асоси ва муқаддаси ҳалқи Тоҷикистон ба ҳисоб мерафт.

Парчами миллии миёни Парчами дигар кишварҳо дар фарози созмонҳои баланд пози ҳаҷонӣ паррафишон аст, ки мояни ифтихору рӯҳбандӣ ва ҳӯҷири миёни Ҳитоӣ аз мебошад. Имрӯз моро мебояд, ки аз Парчами миллии худ ифтихори тамом дошта бошем, ҳӯҷири миёни онро ҳамчун нишони давлатдории милли, озодӣ ва иқтисодӣ Ватан чун сарвати гаронбаҳои умумии миллиӣ ба до орем, қадру манзулат ва нақшу эътибори онро ба фарзандҳои худ ва ҷавонону наврасон талқин намоем.

То кай майи сабӯху шакархоби бомодод?!
Хушгард, ҳон, ки гузашт ихтири умр! Ҳофизи Шерозӣ

ҲАРФИ ДОНИШҖӮ
ЗИҲӢ, БОЗИШ ШАТРАН҆Ч ДАР
ХАТЛОН

Гулноза НУРОВА, донишҷӯи соли 2-
уми факултети филологияи тоҷик ва
журналистика

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мұхтарар Әмомалӣ Раҳмон дар суханронӣ ба муносибати Рӯзи дониш ва ифтиҳоти бинои нави Академияи Вазорати корҳои доҳилий изброз доштанд, ки мо бояд натанҷо аз марказҳои таҳсилоти иловӣ самаранд истифода намоем, балки дар замини мусассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидой ва миёнаи қасби, мағнӣҳои гуногуни эҷодиёти техникӣ бадей, санъати амаливу орошиӣ, варзишӣ, шоҳмотбозӣ, сайёҳиши кишваршиносӣ, биологиҷи экологӣ, гуманитарӣ ва монанди инҳо ба роҳ меном.

Нашири китобҳои таълимиӣ ба забони давлатӣ оғизлан ба роҳ монда шавад. Дар тӯли 28 соли истиқлолият ҳамагӣ яке китобе ба забони давлатӣ нашр нашунааст. Танҳо дар даврони Шӯравӣ бо номи "Сайри олами шоҳмот" ба забони давлатӣ китоб дар бораи ин соҳаи варзишӣ нашр шудааст, ки он ҳам тарҷума аз китоби русӣ мебошад. Ҳатҳои майдони шаҳрҳои ин китобӣ пайдо мекунему бас. Агар дар бочга омузни ба шакли бозӣ ё муҳарроҳи шоҳмот ва гашти онҳо ба роҳ монда шавад, дар мактаб омузниши ин бозӣ мушкил намешавад. Китобҳои кӯдакони омузниши шоҳмотро дар Русия барои мусассисаҳои томактабӣ қайдӣ ба роҳ гузаштаанд. Аммо дар мо ҳоло ҳам агар китобе ҳаст, он ба забони русӣ мебошад. Тарҷумаи ин китобҳо аз манғифат ҳолӣ нест. Китобҳои методӣ-омузниширо дар мавриди омузниши бозини шоҳмот барои кӯдакон оварда ва тарҷумаи онро ба аңҷӯз расонидан ҳам корӣ сабоб аст. Бузургони мо дар бораи ин навъи варзишӣ дар осори гаронбаҳон худ ба некӣ ёдвар шудаанд. Маҳаҷии Ҳучандӣ дар замони ҳеш дар бозини шоҳмот назарӣ худро надоштааст. Саъдии Шерозӣ бошад, дар осори арзишмандаш меғармоянд:

Саъдӣ, шатранҷро мардони ҳилват боҳтанд,
Роҳ тамошо кун, ки чун эшон натвон боҳтанд.

Маврид ба зикр аст, ки ҳафтномаи "Пайк" дар шумори №42 (344) мақолаи Фарҳод Мадаминов таҳти үйонии "Кумитаи ҷавонон шоҳмотбозонро қадр накард" дар саҳифаи дувоздаҳуми худ нашр наанд. Нашири матоблии маъзур албатта таваҷҷӯҳи оммаро ба шатранҷ бармеғантезонад. Ҳуб мешуд рӯзноманигорон ба ин навъи варзишӣ дикъати маҳсус равона созанд. Ҳафтномаи маъзуби миёни Ҳонишҷӯи давлатии Кӯлоб "Анвори дониш" низ дар шумороҳои нашрномудааш оид ба бурду боҳти шатранҷбозони кишвар майъумот пешниҳодӣ намуда истодааст, ки ин равшангарӣ ва ҳирадпешагии маъсулини ва сармуҳарир боиси илҳоми эҷоди мо навқаламон аст.

8 RULES OF SUCCESSFUL PEOPLE

Мавзуна ОДИНАЕВА,
донишҷӯи факултети филологияи
ҳориҷӣ

#1 They have great discipline.
Discipline is a strong trait of all successful people and it is one that can be developed with consistent use. Anyone that works from home or unsupervised knows the importance of self discipline. When you are alone will you choose to go through social media? Watch cat videos on YouTube or do something. That will be beneficial for your future? It is much easier to have discipline if you have clear goals and a meaningful purpose, something that is much more important than meaningless distractions.

#2 They are obsessed with self development.
You can't really claim to be successful if you have given up working on yourself. This doesn't mean you are never satisfied just that you know it is human nature to want to grow and learn new things. Be open to learn new things and develop your mind through mentors, audio books and reading. The more you learn the more you will earn financially and spiritually.

#3 They read a lot!

Reading is a common past time of many highly successful people. The majority these days can't sit alone for 2 minutes without becoming "bored" picking up their phone to go on social media probably to post about how bored they are. Successful people however, are almost always happy to be alone in quiet to have the opportunity read or listen to something that will benefit their mind and their future. If you are not a reader try audio books. You can play them in your car, in the gym or while you shower and use time that might normally be wasted to gain new skills, new strengths.

#4 They manage their time well.

Time management is essential to success. Unsuccessful people usually get stressed and overwhelmed when there are too many tasks on their to-do list. Successful people are rarely fazed, they prioritize the big-payoff and most rewarding tasks first and leave the insignificant ones to last knowing it matters most to do the valuable tasks first. Successful people plan in advance days, weeks, months ahead knowing clearly what needs to be done to complete their jobs and reach their goals.

#5 They take Risks!

If you don't buy a ticket you can't win the raffle. If you don't take big risks can't achieve big rewards. Successful people know that there will be times they will need to take risks in order to get where they need to go. Often most people won't take those same risks for fear of failure. However the greater failure to successful people would be that of regret. Risk going for the life you want or guarantee living with one you don't want.

ҲАРФИ ДОНИШҖӮ
БАҲРИ ЖИФЗАТ ЭЙ ВАТАН...

Юсуфзода Мавлоно Абдуқодир
(Мавлоно Ошиқ), донишҷӯи
соли 2-уми шуъбаи фосилавии
факултети филологияи тоҷик ва
журналистика

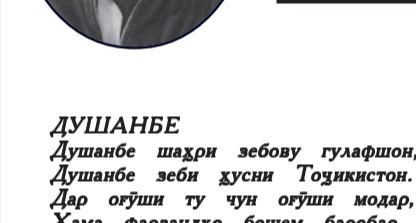

Навқалам

Баҳри жиғзат эй ватан, ман ҷонисорӣ мекунам,
Душманатро эй ватан, ман сангсорӣ мекунам.
Баҳри оромии ту аз Суғду Ҳатлон саф қашем,
Дар Бадаҳшон ман бароят ҳиссозӣ мекунам.
Бин ҷавонони шудоатманд бо туст, эй дӣр,
Бо ҷавонони Авангард, гардӣ ҳар до баҳтиер.
Дар ради амну субот, мо чун як тан гаштаем,
Тоҷикистон бо авангардон гардӣ шаҳройер.
Ошиқо, ту фарҳ кун, бо миллату бо Пешво,
Пайрави Әмомалист, ин миллати бо наингу ор.
Ошиқо, ту пайравии шоири Низонӣ кун,
Пайравӣ аз Пешвову Рустами давронӣ кун.

ДУШАНБЕ

Шоҳрамон БОРОНОВ,
донишҷӯи соли 1-уми факултети
омӯзгорӣ ва Фарғон

Навқалам

ДУШАНБЕ
Душанбе шаҳри зебову гулафшон,
Душанбе зеби ҳусни Тоҷикистон.
Дар оғӯши ту чун оғӯши мадар,
Ҳама фарзандҳо бошем баробар.

ПЕШВО
Шукри даври ин замон,
Шукри меҳри одамон.
Сардафтари тоҷикон,
Әмомалии Раҳмон.
Аз номи Оли Сомон,
Тоҷи сарӣ мадарон.
Эй мадри мадри майдон,
Әмомалии Раҳмон.
Бори дигар мо ҳодон,
Аз номи кулди тоҷикон.
То бимонад ҷовидон,
Әмомалии Раҳмон.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2019 дар соҳаи саноат 219 корхонаи нави саноатӣ бо таъсиси 2942 ҷойӣ корӣ, аз ҷумла, дар вилояти Суғд 59 корхона бо 969 ҷойҳои кории нах, вилояти Ҳатлон 57 корхона бо 678 ҷойҳои кории нах, ВМҚБ 3 корхона бо 87 ҷойҳои кории нах, шаҳрҳои Ҳушчиҳон 60 корхона бо 812 ҷойҳои кории нах ва НТ҆Ц 40 корхона бо 386 ҷойҳои кории нах соҳта ба истифода дода шуд. Аз шумори умумии корхонаҳои нах: 38 корхона ба соҳаи машиносӣ, 53 корхона ба саноати сабуқ, 50 корхона ба соҳаи масолеҳи соҳтмон, 62 корхона ба саноати ҳӯрокорӣ, 2 корхона ба соҳаи масолеҳи маъдан, 1 корхона ба саноати ангишт, 5 корхона ба соҳаи табъу нашр ва 8 корхона ба дигар соҳаҳо рост меояд.

Дар соли ҷӯрӣ аз 3081 корхонаҳои саноатӣ 114 корхона аз фаъолиятӣ намуд, аз ҷумла, 39

САЙЁРАИ ЗАМИН - САЙЁРАИ ОБ ВА ҲАЁТ

Комрон БОБОЕВ, асистенти кафедраи химия ва методикан таълими он

Қадру қимати об аз қадру қимати нефт, газ, аништсанг ва намудҳои дигари сузишеборӣ ва манбаҳои энергетики кам нест.

Эмомалӣ Раҳмон

Об манбаи ҳастии ҳамаи мавҷудоти олам буда, ҷаҳону зиндагониро таровату зебӣ ва сарсабзиву озодагӣ мебахшад. Модоме, ки асоси зиндагии ҳамаи мавҷудоти олами зинда об аст, пас, мо вазифадорем, ки ин маъхази бузурго чун асоси ҳастӣ, ҷароғи равшандиҳандай созгори дунёи ҳастӣ эҳтиром намоем ва тозаву озода нигоҳ дорем.

Тоҷикистон аз заҳираи об бой буда, қарib 7000 пиряҳ, 155 кӯли гуногунҳаҷм, даҳҳо ҳазор ҷашмаоби одиу маъдани бешумор дорад. Перомуни ин масъала Президенти мамлакат муҳтараам Эмомалӣ Раҳмон ҷунун изҳор доштааст, ки:

“Тоҷикистон, алҳақ, як неъмати худодод, як муъҷизаи табиат, як пора биҳишти рӯи Замин аст. Мисли сарзамини мо табиати нотакор, оби соғу зулол, ҷашмаҳои ширин, кӯҳҳои зебову сарбаланди дорон сарватҳои бои зеризаминӣ дар ягон гӯши олам вуҷуд надорад. Пас, месазад, ки бо ҷунун диёри зебоманзар ифтиҳор намоем ва шукри ҳар пора замину ҳар қатра обаш биқунем, ин ҳамаи дороиашро, ки сарҷашмаи ҳаёт мост, тозаю озода нигаҳбон бошем”.

Имрӯз ҳарчанд об дар сайёраи моехе зиёд аст, бо вуҷуди он дар бисёр минтақаҳо сайёраамон аз нарасидани оби тозаи ошомиданӣ танқисӣ мекашанд. Солҳои охир дар натиҷаи муносибати нодуруст ба табиат мувозинати муҳити зист номураттаб гардид ва оғатҳои гуногуни табиӣ афзуданд. Сол то сол ҳуҷисолиҳои ҳаробиовар бештар рӯҳ дода, обхезиҳо пурзӯру мудҳиштар мешаванд ва масъалай таъмини аҳолӣ бо озуқаворӣ мушкилтар мегардад.

Бо зиёдшавии муассисаҳои истеҳсолӣ ва воситаҳои техникӣ иқлим гарм шуда, боиси ҳуҷисавии дарёҳо ва аз меъёр зиёд об шудани пиряҳои кӯҳӣ ва материкӣ гаштааст. Агар ин раванд давом кунад, баъди 100-150 сол 90%-и ҳудуди Африқо ба биёбон табдил ёфта, 5 млрд. нафар дар тамоми қураи Замин аз истеъмоли об маҳрум мешаванд.

Моҳияти ин масъаларо Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтараам Эмомалӣ Раҳмон дарк намуда, соли 1999 дар ҷаласаи 54-уми СММ пешниҳод намуд, то соли 2003 “Соли байналмилалии оби тоза” эълон карда шавад.

Пешниҳоди мазкур аз ҷониби қишиваҳрои аъзои СММ дастгирӣ ёфт. Ҳадафи асосии ин пешниҳод ҳалли проблемаи об дар рӯи Замин буд. Соли 2003 дар Симпозиуми байналмилалие, ки дар шаҳри Токио бахшида ба “Соли оби тоза” гузашт, бо пешниҳоди Президенти ҔТ солҳои 2005-2015 даҳсолаи амалиёти “Об барои ҳаёт” эълон карда шуд.

Тоҷикистон яке аз қишиваҳрои мебошад, ки дар саргҳи дарёҳои бузург воқеъ буда, дорон заҳираҳои бузурги обӣ мебошад ва аз рӯи заҳираи оби тоза дар ҷаҳон дар ҷои 7-ум ва дар ИДМ дар ҷои 2-ум (байд аз Русия) қарор дорад. Заҳираи умумии обии Тоҷикистон 88,6 млрд м³-ро ташкил медиҳад, ки ин зиёда аз 60%-и заҳираи обии Осиёи Миёна мебошад.

Мутаассифона, қисми зиёди обҳои ҷумҳурий тавассути дарёҳо ба ҳудуди дигар қишиварҳо ҷорӣ шуда, заминҳои давлати бегонаро шодоб менамоянд. Анқарип 70%-и оби дарёҳои бузургтарини Осиёи Миёна, яъне Сирдарё ва Амударё дар ҳудуди Ӯзбекистон ва Туркманистон истифода мешавад. Гарчанде Тоҷикистон дар саргҳи дарёҳо воқеъ аст, вале садҳо ҳазор гектар заминҳо ҳамчун заминҳои лалмӣ бοқӣ монда, обёри намешаванд.

Яке аз проблемаҳои экологии минтақаӣ ин муаммои баҳри Арап мебошад. Вобаста ба он ки солҳои охир оби Аму-

дарё ва Сирдарё қарib пурра дар заминҳои Ӯзбекистону Туркманистон барои обёри истифода шуда, ба баҳри Арап об хеле кам ҷорӣ мешавад, бухоршавии об дар ин баҳр хело ҳам зиёд аст. Мувоғики маълумоти оморӣ баҳри Арап дар масоҳати 30000 км² ҳушк шудааст ва он бо суръати тез идома дорад.

Чи тавре, ки Асосгузори сулҳу Ваҳдати

ВАРЗИШ ГАРАВИ САЛОМАТИСТ

Кароматулло ҚУРБОНЗОДА, асистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва методикан таълими он

Солимии ҷисмонии шаҳрванд солими оила, ҷомеа ва бойгарии асосии давлат махсуб мешавад.

Эмомалӣ Раҳмон

Гузаронидани машғулияти тарбияи ҷисмонӣ дар муассисаҳои томактабӣ тибқи речаяи рӯз тарҳрезӣ карда мешавад. Инкишофи ҷисмонии кӯдак ифодагари саломатию тансиҳатии ўст. Аломатҳои инкишофи ҷисмонӣ мувоғиқат кардани вазн, қаду қомат, ҳаракату амал, фаъолияти узвҳои такяғоҳӣ-ҳаракатӣ ва саломатӣ ба синну сол ва мавқеи иҷтимоӣ кӯдак мебошад. Муҳофизат ва мустаҳкам намудани саломатии кӯдак махҳоз дар давраи томактабӣ муҳим аст, зеро кӯдак сурати тези инкишофи ҷисмониро аз сар мегузаронад, ки он аз паси ҳуд инкишофи равонию ақлӣ, ахлоқию иродавии шаҳсияти ўро таъмин мемонайд.

Фаъолияти асабҳо, узвҳои нафаскаши гардиши хун ва устухону мӯшакҳо тақмил ёфта, он ба тансиҳатӣ, солимии ҷисмонию равонӣ мусоидат мекунад.

Бинобар ин, тарбияи ҷисмонии кӯдакони синни томактабӣ яке аз вазифаҳои муҳим таъмин намудани инкишофи ҳаматарафаи шаҳсият аст.

Тарбияи ҷисмонии кӯдакон аз системи мунтазам иборат аст, ки инҳо: маҷмӯи қойдаҳои иҷтимоӣ-таъриҳӣ оид ба

тарбияи ҷисмонӣ, дастовардҳои илмий-методӣ, асосҳои барномавӣ-меъёри баҳрои муассисаҳои таҳсилотӣ ва табобатӣ, ки тарбияи ҷисмонии кӯдаконро таъмину назорат менамояд, маҳсуб мейбанд. Ҳар як муассисаи таҳсилоти томактабӣ силсилаи ҷорабаниҳоро оид ба тарбия ва инкишофи ҷисмонии кӯдакон дар асоси таълоботи барномавӣ ва баҳисобирии шароиту имкониятҳои ҳусусиятҳои фардии кӯдакон ташкил менамояд.

Бояд қайд намуд, ки ташкилу баргузор карданши машғулиятҳои тарбияи ҷисмонии кӯдакон мушкилоти назаррасе низ дорад. Ин мушкилот натиҷаи суст будани муқовимати ҷисмонии кӯдакон ба бемориҳо ва тезтез бемор шудану ҷисману рӯҳан заиф гардидани онҳо, камҳаракат, таъсири ҳолатҳои рӯҳӣ (стрессҳо, депресия) илаҳатҳои модарзодӣ ва гайра мебошад.

Роҳу усуљҳои тарбияи ҷисмонии кӯдакон вобаста ба давраҳои синну соли томактабӣ интиҳоб карда мешаванд. Дар таҷриба амали ҷунун методҳои тарбияи ҷисмонии кӯдакон истифода бурдан мешаванд: машку тармин, сӯҳбат, бозӣ, таҳлил ва баҳодиҳӣ ба сифатҳои ҷисмонии иродавӣ-ахлоқии кӯдак, таъмин намудани вазъияти махсуси проблемавӣ, ки аз кӯдак чусту ҷолоқӣ ва ҳуҷрӯру ҷиҳозӣ таълаб мешавад.

мекунад.

Омилҳои тарбияи ҷисмонии кӯдаконро дар муассисаҳои томактабӣ ба таври зайл ба роҳ мондан мумкин аст. Истифода бурдан аз омилҳои табииӣ-об, оғтоб ва ҳаҷар барои обутобдииҳӣ ва мустаҳкамкунии исми кӯдак.

ОЙНИН ШАБНАМ

Абдулқаҳҳори Мӯсо

Эй зиндагӣ ба пои ту сар ҳам намекунам,
Бечорагӣ ба пеши ту як дам намекунам.

Дорам ҳар он чӣ пош дуҳам пеши пои дил,

Аз дил гузар ба хотири ишқам намекунам.

Як лаҳза умр дидану бас пок зистан,

Ҷуз пайравӣ ба ойини шабнам намекунам.

Танро дуҳам ба хоки ту охир, кунам фузун

Хокат, Ватан, ки хоки туро кам намекунам.

Надҳам ба ҳеч даст ба пастӣ тан, эй рақиб,

Чун паст асли гавҳари одам намекунам.

Озодшери бешаи нангам, назарбаланд,

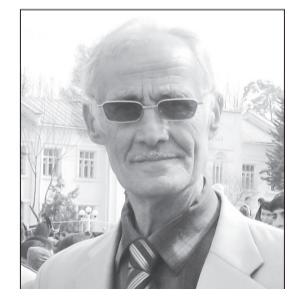
Аз заҳми теги ҳар нигаҳе рам намекунам.

Эй гул ба сар нишонамат, эй хор ронамат,

Бадаслро азизу мукаррам намекунам.

ҒАЗАЛ

Низом Барот

Гузашт имрӯзу аз фардо ҳабар нест,
Зи мардони кӯҳан ёду асар нест.

Дар ин дунё, дар ин дурӯза фурсат,

Барои мард номардӣ ҳунар нест.

Миёни ҷашму абрӯи ману ёр,

Ишоратҳост мичгонро ҳабар нест.

Ҷаҳон богест сабзу ботароват,

Даруни боз дигар шуру шарар нест.

Ба ҳар шоҳи дарахти парварида,

Ба гайр аз хандаву шеъру шарар нест.

Низомо, ҳарчи мебинӣ ба ин даҳр

Ба ҷуз номи накӯ чизи дигар нест.

ДАРСИ I. ҔИ ҲЕЛ ЗАБОНИ АНГЛИ-СИРО ТЕЗТАР АЗ ҲУД КУНАМ?

ҔИ ҲЕЛ ЗАБОНИ АНГЛИСИРО ТЕЗТАР АЗ ҲУД КУНАМ?

Пеш аз омӯхтани забони англisi ҳама ба ҳуд ва ба мо муаллимон чунин саволҳоро пурсон мешаванд: "Ман англisiро дар чанд муддат ёд мегирам?" ё "Дар чанд моҳ ман гап заданро ёд мегирам?" ё ин ки саволи аз ҳама машҳур "Чи ҳел кунам, ки англisiро тез аз ҳуд кунам, устод?" Дар ин мақола ман ба ин саволҳо ҷавоб гардонда, ба шумо хонандай азиз 5 роҳи зуд аз ҳуд намудани забони англisiро мефаҳмонам!

1. НАҚШАИ АНИҚ ДОШАТ БОШЕД!

Бе фоида ин дар банди якум наомадааст. Новобаста аз он, ки шумо ҳоҳими омӯхтани забонро доред, агар нақши омӯзиш надошта бошед, мисли аксарият бâъди 5 ё 6 дарс онро мепартоед. Дар дафтари кории ҳуд ё телефони ҳамроҳ қайд кунед, ки чанд соат дар як ҳафта бояд англisi хонед, то охир ҳафта чанд калима аз ҳуд мекунед, чанд саҳифа китоби англisiро меҳонед. Дар омӯзиши забон мұхим он аст, ки шумо ҳар рӯз беист ва бардавом онро омӯзед. Дар як шабонарӯз барои омӯзиш 1 соат басандана аст, ки пешравиро ҳис кунед, аммо ҳар рӯз ба мақсади ҳуд нигоҳ кунед, ки барои чӣ ин забонро меомӯзед, то охир ҳафта чанд калима ё ибораи дигар бояд омӯзед ва пешравии ҳудро назорат кунед ва фаромуш нақунед, ки орзухо хислати амалишавӣ доранд!

2. НУТҚИ АНГЛИСИРО ГӮШ ҚУНЕД!

Забон ин ҳодисаи ҷамъияти аст, табий нест ва барои онро фаҳмидану аз ҳуд кардан мояд пеш аз ҳама гӯш кунем. Дилҳоҳ қӯдакро бинед, ки онҳо 2 соли аввал ба суханҳои падару модар гӯш меандозанд ва бâъди ду сол якум калимаи ҳудро мегӯянд. Дар дусолагӣ гап заданро машқ мекунанд. Мон низ дар омӯзиши забони нау қӯдакем ва бояд бисёр бояд гӯш кунем, то он калима ва ҷумлаҳоро ҳазм карда тавонем. Барои нутқи англisi гӯш кардан, дар телефони ҳамроҳи ҳуд сурӯдҳои англisi, подкастҳо, сұхбатҳои ҳаҷвӣ ва дигар баромадҳои соҳибзабонро борбардорӣ (скачать) намуда, онро дар роҳ ба донишгоҳ омадан ё ба хона рафтан гӯш кунед. Барои ҳуд мақсад гузоред, ки ҳадди ақал дар як рӯз як подкаст ё як суруди англisi гӯш мекунед!

3. ГАЧЕТҲОИ ҲУДРО АНГЛИСӢ

ҚУНЕД!

Мо ҳама дар асри технология қорор дорем ва технология як қисми мұхими ҳаёти мо шудааст. Ҳабари ҳуշ он аст, ки мөтавонем онҳоро барои омӯзиши забони англisiро истифода барем. Барои тезтар аз ҳуд карданни забон, телефон, планшет ва компютери ҳудро забонашонро англisi монед! Ба ин восита шумо ба таври автоматӣ қалимаҳои нау аз ҳуд мекунед ба дўстонан занг занед, алакай медонед, ки калимаи "Call" ин "Занг задан" аст ё саҳар аз хоб ҳестан шумо алакай калимаи "Alarm Clock"-ро фаромӯш намекунед!

4. КАЛИМАҲОИ ЗИЁДАТИРО НАОМӮЗЕД!

Барои тезтар аз ҳуд намудани забони англisi ва бо он сұхбат намудан ба шумо рӯйхати калимаҳои серистеъмоли забони англisi лозим мешавад. Дар забони англisi зиёда аз 1 миллион калима вуҷуд дорад ва шумо ҳамаи онро аз ҳуд карда наметавонед. Аммо ҳамаи лугатҳои машҳур рӯйхати калимаҳои серистеъмоли ҳудро доранд ва бо донистани ин калимаҳо шумо тақрибан 80% нутқи англisiро мефаҳмад ва оид ба воқеаҳои ҳаррӯза гап зада метавонед! Ин рӯйхат ҳамагӣ 3000 калима дорад ва агар шумо ин 3000 калимаро аз ҳуд кунед, ҳисоб кунед, ки англisiро алакай медонед ва ба дилҳоҳ шахс муюшират карда метавонед!

5. ДАРСИ ИЛОВАГӢ ГИРЕД!

Бе дарси иловагӣ ва бе муаллим мешавад, аммо мөмехоҳем, ки тезтар забонро аз ҳуд кунем. Дарси иловагӣ ва муаллим ба мо кӯмак мекунад, ки мо фарқи калимаҳои Say ва Speak-ро донем, замони Present Perfect-ро аз Past Continuous фарқ кунем, талаффузи дуруст намоем ва дар мушкилии аввал омӯзиширо тарқ нақунем! Дар забони англisi сатҳи ХУДМОӮЗӢ гуфта калима вуҷуд дорад, шумо бе кӯмаки муаллим забонро омӯхта метавонед, аммо то ин сатҳ шуморо танҳо муаллим бурда метавонад!

Тоирзода Саъдӣ, муаллими англisi ва муаллифи блоги "ЗАБОНОМӮЗ"

Қавму ҳешону таборон, дўстони ҳамзамон, Кулфати саҳте биёмад аз Ҳудои меҳрубон. Марги додар ногаҳонӣ дар дилам гамхона кард, Нолаву афғон доранд ҳар яке пиру ҷавон. Додари ҷони азизам меҳрубони акае, Ҳамнишину гамгусору соябони акае. Гашта пайхас, ки аҷал бар ў мөхмон мешавад, Аз макони ҳуд ба сўям зуд шитобон мешавад. Мерасад, мегиряд мегӯяд, эй лаҳти чигар, Умири ман мондаст башумор се чор рӯзи дигар. Додари ҷони азизам меҳрубони акае, Ҳамнишину гамгусору пуштибони акае. Гуру чӯбам кун баобрӯ, эй фарзанди падар, Ман дар ин олам надорам гайри ту шахси дигар. Писаронамро тавонӣ раҳнамоишон бикун, Чун падар бар ҷойи ман ту соябонишон бикун. Додари ҷони азизам меҳрубони акае, Ҳамнишину ҳамсадо, ҷураи ҷони акае. Рафтӣ аз олам накардӣ, раҳм бар ман додарам, Ёд омад бар сари ман гуфтаҳои модарам. Бачаи кенчиқамро пуштибонӣ мекунӣ. То тавон дорӣ ба ҷисмат раҳнамоӣ мекунӣ. Додари ҷони азизам меҳрубони акае, Ҳамнишину гамгусору соябони акае. Сад дарего марги бемаҳал омад бар сараши, Ман бигаштам нотаевон бар гуфтаҳои модараши. Модари ҷонам, бубаҳшо, ки ҳатоӣ кардаам, Бар ҷасиятҳои ту ман бебафоӣ кардаам. Додари ҷони азизам меҳрубони акае, Ҳамнишину гамгусору меҳрубони акае. Гуфта будам бори дигар Ҳаҷҷаравонат мекунам, Дар роҳи Ҳудою Расул раҳсипорат мекунам. Бъъди бозгашт аз зиёрат мөхмонат мекунам, Бо мақоми ҳочиёна устуворат мекунам. Додари ҷони азизам Ҳочиҷони акае, Ҳамнишину меҳрубону пуштибони акае. Монда нишонӣ зи ту фарзандҳоят дар ҷаҳон, Дуҳтари гирёну нолон, писарони наҷҷавон, Аз гами ту то абад месӯзанд онҳо ҳар замон, Бо кӣ диханду суолу ба кӣ гуянд отаҷон? Додари ҷони азизам меҳрубони акае, Ҳамнишину ҳамсадо, раҳнамоӣ акае. Додари бемори ман дар ҳавасҳо дошт ў, Бо ҷигарбандаш Муҳаммад сарфарозӣ дошт ў. Ҳондораҳаш карданӣ буд, то бубинад ормон, Водарео, ки ба мақсадаш нағаштак рӯ ба рӯ. Додари ҷони азизам Ҷураҳони акае, Ҳамнишину гамгусору меҳрубони акае. Бо мани гирён бигиред, ман ки зар гум кардаам, Кошики зар мебуд, vale ҷону ҷигар гум кардаам. То кучо ҷӯям ўро, боре садояш бишнавам, На бародар, на заре, балки писар гум кардаам. Додари ҷони азизам, меҳрубони акае, Ҳамнишину гамгусору дўстдори акае. Аз дили гирёну нолон байти гам овардаам, Аз барои сабри дилам назм ҷамъ овардаам. Ақаи гамгаштаат Одина иншо кардааст, Аз барои наздиконат ман даво овардаам. Додари ҷони азизам, дўстдори акае, Ҳамнишину гамгусору меҳрубони акае. Аз гами ту то абад сӯзем бароят додарам, Чор бародар ҳоҳару фарзандҳоят додарам. Бар Ҳудои меҳрубон мөён муноҷот мекунем, Ҷои ту ҷаннат бимонад дар қиёмат додарам. Додари ҷони азизам Ҷураҳони акае, Ҳамнишину гамгусору меҳрубони акае.

Одинахуҷа ДАВЛАТОВ,
саромӯзгори Донишкадаи технология
ва менечменти инноватсионӣ дар
шахри Кӯлоб

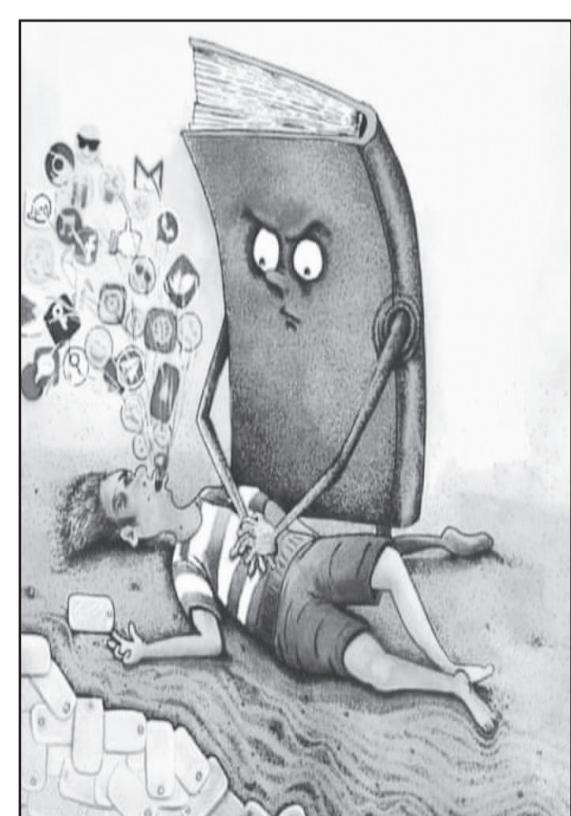

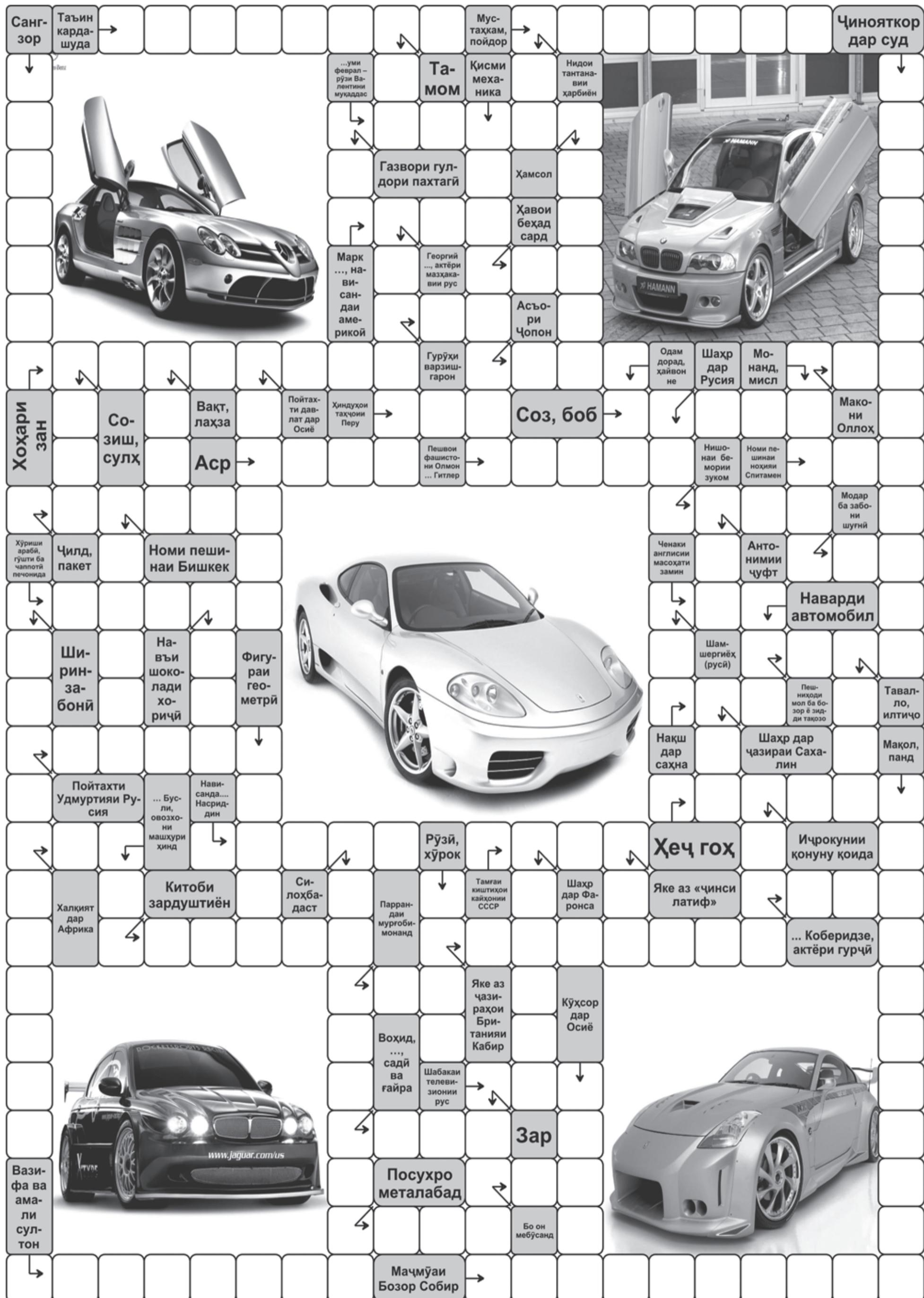
АКСӢИ ГӮЁ

Вдруг кто не знал

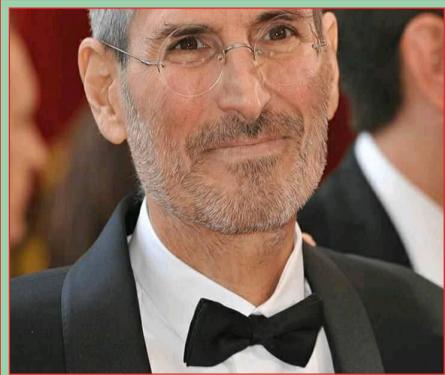
- 10 - десять
- 100 - сто
- 1 000 - тысяча
- 1 000 000 - миллион
- 1 000 000 000 - миллиард
- 1 000 000 000 000 - триллион
- 1 000 000 000 000 000 - квадрильон
- 1 000 000 000 000 000 000 - квинтильон
- 1 000 000 000 000 000 000 000 - секстильон
- 1 000 000 000 000 000 000 000 000 - септильон
- 1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 - октальон
- 1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 - нональон
- 1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 - декальон
- 1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 - эндекальон
- 1 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 000 - додекальон

А ВЫ ТОЖЕ НЕ ЗНАЛИ?

СТИВ ҖОБС. ПАНЧ ФАКТИ БЕБАХС

1. Бачаҳои худро барои одами бой шудан тарбия накунед. Онҳоро чунон тарбия намоед, ки хушбаҳт бошанд. Дар ин ҳол, вақте онҳо ба воя мерасанд, нархро не, қадри чизҳоро медонанд.

2. Ҳўрокро ҳамчун дору ҳўред. Дар акси ҳол, шумо доруи худро ба сифати ҳўрок меҳўред.

3. Онҳое, ки шуморо дўст медоранд, ҳеч гоҳ шуморо тарк на-мекунанд, агарчи 100-ҳо сабаби аз шумо рӯ гардонидан доранд. Яке аз онҳо - хоҳ мард ё хоҳ зан бошад, ҳамеша як сабаби бомонат буданро мейёбад, то ки шуморо танҳо нагузорад.

4. Байни одам шудан ва одамвор будан фарқи калон ҳаст.

5. Агар шумо тезтар пеш рафтан хоҳед, танҳо равед!

СОПРЎЗ ҲУЧАСТА БОД!

Маъмурнят, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "АнВори ғониш" омӯзгорон ва кормандони зерини донишгоҳро, ки моҳи январи солиёни гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳияни гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҳатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруманд ва дар кору фаъолиятшон комёбихои беназирро таманно доранд. Бигузор ҳамеша чун кӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ ҳушбаён, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шуҳратманд ва чун Чомӣ ҳоккор бошад! Ҳеч гоҳ БАХТ ва ХИЗР кошонан шуморо тарк насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Ҳушиву хурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафаратон бол!

Бигузор дар умратон баракат ва дар касбатон муваффқият пайваста амалий гардад.

1. НУРАЛИЕВА МИҶГОНА, 01.01.1988, асистенти кафедраи иқти-соди корхона ва соҳибкорӣ;

2. ГУЛМАДОВ УМАР, 01.01.1986, ҷонишини мудири кафедраи физикаи умумӣ ва назарияӣ;

3. АБДУҲАЛИМОВА ҲИКОЯТ, 01.01.1958, лаборанти қалони кафедраи физикаи умумӣ ва назарияӣ;

4. ШАРИПОВ ҲУРШЕД, 01.01.1984, асистенти кафедраи забонҳои хориҷӣ;

5. РАҲИМОВ НУРАЛӢ, 01.01.1990, асистенти кафедраи информатика (30-солагӣ муборак бошад!);

6. НАЗИРОВ МАДАЛӢ, 01.01.1990, асистенти кафедраи фалсафа (30-солагӣ муборак бошад!);

7. МАҲМУДОВ ЭҲСОН, 01.01.1990, асистенти кафедраи химия ва биология (30-солагӣ муборак бошад!);

8. МИРЗОЕВА АРАФАМО, 01.01.1976, асистенти кафедраи гео-графия ва сайдӣ;

9. ГАДОЕВА ФИРУЗА, 01.01.1991, асистенти кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;

10. ИСМОИЛОВА ФАРЗОНА, 01.01.1989, номзади илмҳои филологӣ, саромӯзгори кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;

11. ВАЛИЕВА МУБОРАҚ, 01.01.1974, лаборанти кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;

12. ПАРВИНАИ УСМОН, 01.01.1991, асистенти кафедраи физикаи умумӣ ва назарияӣ;

13. ТОЛИБОВА ОЗОДАМО, 01.01.1987, асистенти кафедраи забони русии умумидонишгоҳӣ;

14. ХИСРАВИ АБДУЛЛО, 01.01.1993, асистенти кафедраи иқти-сад ва идора;

15. ШАРИФОВА МЕҲРИ, 01.01.1963, мудири кабинети кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва методикай таълими он;

16. КОМИЛОВ НАСИМ, 01.01.1993, асистенти кафедраи таъриҳ ва ҳуқуқ;

17. САЙДАЛИЕВА САРВАРӢ, 01.01.1989, асистенти кафедраи забони тоҷик;

18. КУГАНОВ НЕҶМАТ, 03.01.1969, номзади илмҳои иқти-садӣ, омӯзгори факултаи молиявии иқти-садӣ;

19. ТЕШАЕВА ЗУЛФИЯ, 4.01.1975, латоранти кафедраи забони тоҷикӣ бо методикай таълими он (45-солагӣ муборак бошад!);

20. ФАНИЕВ МАҲМАДДОВУД, 05.01.1958, директори Маркази қас-бомӯйӣ дар ноҳияи Мӯъминобод;

21. САҒАРОВ АҶҶАМ, 06.01.1972, асистенти кафедраи назарияи иқти-садӣ ва молия;

22. САИДОВА ФАРИШТАМОҲ,

07.01.1971, фарроҳ; 23. ЛОИҶОВ ПАРВИЗ, 07.01.1987, номзади илмҳои педагогӣ, мудири ка-федраи педагогика;

24. ФАЙЗАЛИЕВА ҲУРИНИСО, 08.01.1976, фарроҳ; 25. ФАТОЕВ АМИНЧОН, 09.01.1991, асистенти кафедраи забонҳои хориҷӣ;

26. ШЕРОВА МАВЛОНӢ, 11.01.1965, лаборанти кафедраи фалса-фа;

27. АБДУҶАБОРИ САҒАРАЛӢ, 11.01.1990, асистенти кафедраи таҳси-лоти ибтидӣ ва кори иҷтимоӣ (30-солагӣ муборак бошад!); 28. ҶУМАҲОН АЛИМИ, 11.01.1962 доктори илмҳои филологӣ, профессор, мудири кафедраи забони тоҷикӣ;

29. ЭРМАТОВА УҒУЛОЙ, 11.01.1964, китобдори қалон, кормандони китобхона;

30. САҒАРОВ ҶАМШЕД, 13.01.1992, асистенти кафедраи география;

31. ХОЛИҶОВА ЗАЙНАЛӢ, 14.01.1972, номзади илмҳои филологӣ, дотсент, мудири кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;

32. ШАРИПОВА ОДИНАМО, 14.01.1980, номзади илмҳои педагогӣ, декани факултети филологияи рус (40-солагӣ муборак бошад!); 33. СОДИҶОВ ЗАФАРШОҲ, 15.01.1970, саромӯзгори кафедраи ме-неджмент ва маркетинг (50-солагӣ муборак бошад!); 34. НУРМАДОВА ГУЛЧЕҲРА, 15.01.1980, асистенти кафедраи мето-дикай таълими забони хориҷӣ (40-солагӣ муборак бошад!); 35. АБДУЛЛОЕВ ҲАБИБУЛЛО, 15.01.1989, асистенти кафедраи химия ва биология;

36. ШОИМАРДОНОВ ИСМОН, 15.01.1965, асистенти кафедраи забон-ҳои хориҷии умумидонишгоҳӣ (55-солагӣ муборак бошад!); 37. АКРАМОВА САОДАТ, 15.01.1986, асистенти кафедраи таърихи умумӣ ва методикай таълими таъриҳ, 38. ГУЛМОҲИ ИҶЗАТ, 16.01.1991, фарроҳ;

39. УБАЙДУЛОЕВА ДИЛОРОМ, 18.01.1978, китобдор, корманди китобхона;

40. ОДИНАЕВА ҲУШОНА, 18.01.1989, асистенти кафедраи забони хориҷӣ;

41. ҶАББОРОВ БОБОМУРОД, 20.01.1960, саромӯзгори кафедраи забони русии умумидонишгоҳӣ (60-солагӣ муборак бошад!); 42. САҒАРОВА УРАЗОЙ, 20.01.1966, фарроҳ;

43. КЕНҶАЕВ БОБО, 20.01.1955, по-

сбон (65-солагӣ муборак бошад!); 44. ГУЛМАТОВ МАҲМАДАЛИ, 20.01.1987, асистенти кафедраи методикаи таълими математика;

45. ТАБАРОВА ЗАРТОРӢ, 20.01.1953, саромӯзгори кафедраи таҳ-силоти томактабӣ ва кори иҷтимоӣ;

46. ФИРДАСИ ҲОЛМУҲАМАД, 20.01.1994, асистенти кафедраи таъли-ли математики ва назарии функсија;

47. АСОЕВА ОИМГУЛ, 20.01.1976, фарроҳ;

48. АВГОНОВА НАТИЦА, 21.01.1965, асистенти кафедраи забонҳои хориҷии умумидонишгоҳӣ (55-солагӣ муборак бошад!); 49. ҲОЛМАТОВ БАҲРОМ, 21.01.1986, ҷонишини декан оид ба тарбияи факул-тай молиявии иқти-садӣ;

50. САҒАРОВА МУБОРАҚ, 21.01.1976, асистенти кафедраи менез-мент ва маркетинг;

51. ИЗАТУЛЛОИ ДАВЛАҲМАД, 21.01.1992, асистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва методикай таълими он;

52. БОБОЕВ БАҲТИӢ, 21.01.1983, саромӯзгори кафедраи химия ва биологии;

53. ИМОМОВ ҶАМШЕД, 22.01.1988, мутахассиси Ҳонай маданият;

54. ИБРОҲИМИ АМАДХОН, 23.01.1994, асистенти кафедраи забони ҳозираи рус;

55. ҚУРБОНОВ СУЛТОН, 24.01.1965, асистенти кафедраи мудофиаи шаҳрвандӣ (55-солагӣ муборак бошад!); 56. ДАВЛАТОВА НИЁЗӢ, 24.01.1962, номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи педагогика;

57. ШАРИПОВ СУҲРОБ, 24.01.1988, асистенти кафедраи иқти-садӣ ва идора;

58. ҲАКИМОВА ЗАРИНА, 25.01.1989, асистенти кафедраи забонҳои хориҷии умумидонишгоҳӣ;

59. РАҲИМОВ МАҲМАДАЛИ, 25.01.1945, саромӯзгори кафедраи химия ва биология (75-солагӣ муборак бошад!); 60. ҲАСАНОВ АЛИХОН, 25.01.1958, асистенти кафедраи химия ва биология;

61. ЗУЛФИЕВ ГАДОМАД, 26.01.1988, номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи адабиёти тоҷик ва журналистика;

62. САИДОВ МУҲАММАД, 27.01.1990, саромӯзгори кафедраи забон-ҳои хориҷӣ (30-солагӣ муборак бошад!); 63. ҚОСИМОВА ГУЛСАРА, 28.01.1991, фарроҳ;

64. МАҶИДОВА КЕНҶАМО 30.01.1963, номзади илмҳои педаго-гӣ, дотсенти кафедраи психоло-гия.

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

МИРАЛИЗОДА АБДУСАЛОМ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

КАРИМОВ САМАРИДИН, доктори илмҳои химия, профессор, узви пайвастаи АМТ

ИБОДОВ МАҲМАДУЛЛО, доктори илмҳои фалсафа, профессор

ҶУМҲАҲОН АЛИМӢ, доктори илмҳои филологӣ, профессор

ХОЛИҶЗОДА АЙНИДИН, номзади илмҳои филологӣ, дотсент

ХУДОЙДОДОВА ШАРОФАТ, номзади илмҳои филологӣ, дотсент

ҒУЛОМОВ ИСЛОМ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор

АБДУЛЛОЕВ МАҲМУД, доктори илмҳои таъриҳ, профессор

МИРЗОЕВ САЛИМ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор

ИЗЗАТУЛЛОЕВ КУГАН, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

ЗАФАР МИРЗОЁН, ховаршинос, профессори фахрии Донишгоҳ

РАФИЕВ САҒАРХОН, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент